

Mừng Xuân Nhâm Dần 2022

Kính Chúc

Đức Cha, Quý Cha Giáo Phận Metuchen,
Cha Chánh Xứ, Quý Cha, Quý Thầy,
Quý Nữ Tu, Quý Vị Ân Nhân
Cùng Toàn Thể Quý Vị Một Năm Mới
An Lành và Hạnh Phúc

Cộng Đoàn Đức Mẹ Hồn Xác Lên Trời
Giáo Phận Metuchen, New Jersey

Đặc San Xuân Nhâm Dần 2022 “Tết An Lành”

Cộng Đoàn Đức Mẹ Hồn Xác Lên Trời
Giáo Phận Metuchen, NJ
Our Lady of Czestochwa Church
507 Hamilton Blvd.
South Plainfield, NJ 07080

<http://www.cdmetuchen.org>

Quản Nhiệm

LM. Phêrô Trần Việt Hùng
Điện Thoại: (732) 372-3839
Email: petertran000@gmail.com

Ban Biên Tập

Tùng Bùi

Kỹ Thuật

Nguyễn Chinh Nguyễn
Hồ Đức Linh
Trương Tân
Nguyễn Nam

Quảng Cáo

Đặng Tuấn
Nguyễn Đức Minh

Hình Ảnh

Đặng Tuấn

Với Sự Cộng Tác

Lê Thiên
Lucia Bích Ngọc
Phan Văn An
Hoàng Thị Hồng Hạnh
Chương Đài
Olivia Văn
Lindsay Nguyễn
Angelina Thảo Vy Nguyễn
Tổ Nghi/Adela Trương
Mindy Bùi

Nội Dung

TẾT AN LÀNH

3 Lời Ngỏ	Ban Thường Vụ
4 Xuân Nhâm Dần 2022-Xuân An Lành	Lê Thiên
5 Cảm Tác Chủ Đề “Tết An Lành”	Phan Văn An
7 Nhâm Dần 2022	Lucia Bích Ngọc
8 Năm Nhâm Dần, Kháo Chuyện Cọp	Lê Thiên
10 Năm Dần Nói Chuyện Hồ	Phan Văn An

CỘNG ĐOÀN

15 Gioan Baotixita TRẦN VĂN KÝ	Lê Thiên
17 Tâm Tình Đặc San Xuân Cộng Đoàn	Lê Thiên
19 Lịch Sử Sinh Hoạt Của Cộng Đoàn	Phan Văn An
24 Lời Hay Ý Đẹp	Phan Văn An
25 Hiếm Có: 126 Cặp Vợ Chồng Cùng Kỷ Niệm	Lê Thiên
27 Một Số Lời Khuyên	Lê Thiên
28 Tết Vui	Thầy Sáu Nguyễn Trung Kỳ
29 Cảm Nghiệm của Chuyến Viếng Thăm Sơ	Maria Gwen Đỗ Ngọc Huyền
47 For Tết Magazine	Lindsay Nguyen
47 Tết	Olivia Văn
48 Tết Nguyên Đán	Angelina Thảo Vy Nguyễn

SÓNG ĐẠO

30 Thánh Junipero Serra	Lê Thiên & Lê Tinh Thông
33 Cầu Thủ Bóng Đá Làm Dấu Thánh Giá	Lê Thiên
36 Một Người Chồng Mẫu Mực	Phan Văn An
43 Kinh Mân Côi Bản Tóm Tắt Tin Mừng	Lm Giuse Nguyễn Hữu An

THƠ

06 Hồng Ân Làm Người	Phan Văn An
18 Bạn Kỳ, Tri Kỳ của Chúng Tôi	Lê Thiên
42 Xuân Nhâm Dần, Tết An Lành	Phan Văn An
46 Tưởng Nhớ Chi	Hoàng Thị Hồng Hạnh
48 Tết Poem	Tổ Nghi/Adela
49 Tâm Tư	Chương Đài
49 Tết Việt Nam	Mindy Bùi

SỰ TÂM

55-89

Lời Ngỏ

Kính thưa quý Cha, quý Thầy, quý Sơ, quý Ông Bà Anh Chị Em kính mến,

Năm cũ đang dần khép lại nhường chỗ cho một năm mới sắp tới. Năm mới được bắt đầu bằng ngày đầu của mùa Xuân, cũng là ngày Tết Cổ Truyền của dân tộc Việt Nam.

Năm nay Cộng Đoàn Đức Mẹ Hồn Xác Lên Trời chọn chủ đề “TẾT AN LÀNH” cho tờ Đặc San Xuân Nhâm Dần 2022.

Ước mong năm mới mang lại cho mọi người một cuộc sống an lành, vì trong suốt hai năm qua, chúng ta đã phải sống trong hoang mang, lo sợ vì cơn đại dịch Covid 19. Nhiều gia đình đã mất đi những người thân yêu. Mọi công việc, mọi sinh hoạt bị đình trệ. Khắp nơi trên thế giới đều lâm vào cảnh khó khăn. Hơn lúc nào hết, sống trong an lành là niềm khát khao của mọi người trên toàn thế giới đang kiếm tìm.

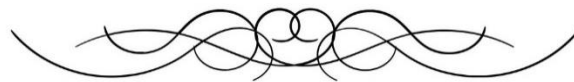
Là người Kitô hữu, chúng ta luôn tin tưởng được Thiên Chúa yêu thương, dù ở trong bất kỳ hoàn cảnh nào của cuộc sống. Ngài luôn quan tâm nâng đỡ và ban cho chúng ta muôn vàn Hồng Ân. Lòng tin tưởng ấy mới thật sự mở ra niềm hy vọng cho một năm mới an lành tươi sáng, cho một mùa Xuân tràn đầy sức sống mới, như cây vẫn đâm chồi nảy lộc, cuộc sống vẫn tiếp tục trở sinh hoa trái. Đó chính là bằng chứng tình yêu của Chúa không bao giờ thay đổi, và đó mới đích thực là mùa Xuân mở ra trong lòng mọi người. Nhìn lại một năm đã qua, những biến cố trong cuộc đời cá nhân, gia đình, Cộng Đoàn Giáo Xứ, tại quê hương thân yêu Việt Nam, và tại đất nước ta đang sinh sống, chúng ta nhận ra rằng tất cả đều do sự yêu thương, an bài, quan phòng của Thiên Chúa, Đấng giàu Lòng Thương Xót luôn nâng đỡ bao bọc ta.

Với tâm tình biết ơn của người con thảo, chúng ta dâng lời ca ngợi và cảm tạ Chúa, và dâng năm sống mới lên cho Chúa, để xin Người chúc lành, thánh hóa và ban ơn cho chúng ta:

“Hãy tạ ơn Chúa vì Chúa nhân từ,
muôn ngàn đời Chúa vẫn trọn tình thương.” (Tv 106, 1).

Trước thềm năm mới, Ban Chấp Hành Cộng Đoàn cùng toàn thể các Ban Ngành xin kính chúc quý Cha, quý Thầy, quý Sơ, quý Ông Bà Anh Chị Em một năm mới an khang, thịnh vượng, luôn tràn đầy sức khỏe và bình an.

Thân ái kính chào,
Ban Chấp Hành Cộng Đoàn Đức Mẹ Hồn Xác Lên Trời - Giáo Phận Metuchen, NJ .

Xuân Nhâm Dần 2022 ~ Xuân An Lành

Lê Thiên

Thú thật, khi nghe anh em phụ trách Báo Xuân Cộng đoàn CGVN Giáo phận Metuchen đưa ra chủ đề “Xuân An lành” cho Đặc san Xuân Cộng đoàn năm 2022, tôi không tâm đắc lắm vì nghĩ rằng đâu phải chỉ đầu Năm Mới chúng ta mới nghĩ tới AN LÀNH!

Ý tưởng AN LÀNH, lòng mong ước AN LÀNH, khát vọng sống AN LÀNH lúc nào lại không có sẵn trong mỗi con người, đâu cần đợi tới đầu năm mới? Và lại, trong Thánh lễ hằng tuần (thậm chí hằng ngày) lời chúc tụng và lời xin BÌNH AN được lặp đi lặp lại cho tới cuối lễ. Đó cũng là lời cầu xin khẩn thiết, lời cầu chúc chân thành và là niềm mong ước phát xuất tự đáy lòng mỗi người trao gửi cho nhau giữa Cộng đoàn.

Dẫu vậy, trao cho nhau lời chúc AN LÀNH có lẽ không bao giờ là một việc thừa, đặc biệt trong Năm Nhâm Dần 2022 này.

Vì sao? Vì suốt hai năm qua, năm 2020 và 2021, loài người đã phải đắm chìm trong chuỗi dài triền miên cuộc sống bất an bởi sự đe dọa và uy hiếp từng ngày, từng giờ của cơn Đại Dịch kéo dài, gieo rắc kinh hoàng khắp thế giới, mà thủ phạm là con virus Corona, các nhà khoa học đặt tên là COVID-19.

Covid-19 không ngừng hoành hành gây thảm họa khắp cùng trái đất, giết chết hàng triệu sinh linh, chặn đứng các công cuộc sản xuất, giao thương hàng hóa, gây tê liệt mọi sinh hoạt kinh tế, xã hội... Cùng với COVID-19, những virus(es) DELTA,OMICRON lại xuất hiện tăng thêm đe dọa cho loài người.

Những loài virus(es) trên đây thực ra đều thuộc giống Corona virus, tác hại nặng nhẹ khác nhau thế nào chưa rõ, nhưng đều vô cùng nguy hiểm cho sự sống của con người. Những tên gọi cho các corona virus(es) trên là do các nhà khoa học đặt cho, mang tính ước lệ.

Nghe đâu COVID-19 được viết tắt từ “Corona Virus December 2019” vì nó được phát hiện hồi Tháng 12, năm 2019. Riêng những tên gọi DELTA vàOMICRON là do mượn từ bộ chữ cái (alphabet) Hy Lạp: DELTA – chữ D; vàOMICRON – chữ O.

Tất cả các virus(es) đều là cơn ác mộng cho cả loài người hôm qua, hôm nay và cả ngày mai. May thay! Khoa học đã tìm ra vắc-xin chích ngừa và thuốc uống điều trị cũng như biện pháp ngăn chặn lây lan gồm khẩu trang và giãn cách.

Dẫu vậy, vì nhiều lý do khách quan lẫn chủ quan và cả quan điểm chính trị bao trùm, hiểm họa Corona Virus đối với nhân loại vẫn còn là mối đe dọa lớn. "Gần như chắc chắn đây sẽ không phải biến chứng cuối cùng gây nhiều chú ý và sợ hãi lo ngại", Francis Collins, Giám đốc Viện Y tế Quốc gia Mỹ (NIH) nói hôm 5/12, cảnh báo về biến chứng Omicron và những gì sẽ xảy ra sau đó.

Vì vậy, năm Nhâm Dần 2022 chúng ta càng cần tới lời cầu Bình An.

Thật là quý báu nếu chúng ta gia tăng lời cầu nguyện và trao cho nhau lời chúc AN LÀNH bất cứ lúc nào. Với Cộng đoàn chúng ta, AN LÀNH càng là nhu cầu cấp thiết và liên li.

Cộng đoàn chúng ta nhỏ bé, nhỏ bé lắm... Thế nên, nhu cầu AN LÀNH càng đòi hỏi chúng ta gạt bỏ cái tôi hãnh tiến của mỗi người hầu sống trung thực hơn với chính mình và trung thực với người xung quanh, khiêm tốn, thành thật với chính mình cũng như với tha nhân, không đái bôi “bằng mặt” mà lòng thì “gươm đao”, đánh mất nghĩa tình thân thương chân thật giữa người với người, đánh mất bầu khí AN LÀNH nối kết chúng ta, đặc biệt trong Năm NHÂM DẦN 2022 này, một năm có nguy cơ biến động không nhỏ vì hiểm họa corona virus. ■

Lê Thiên (Xuân Nhâm Dần 2022)

Cảm Tác Chủ Đề “Tết An Lành”

Phan-Văn-An

Xuân hay thường gọi là Tết. Đây là thời gian đầu của một năm. Xuân là thời gian đoàn tụ, sum họp, báo hiếu, đền ơn, đồng thời xuân cũng là mùa của tình yêu. Những ngày cuối năm, đặc biệt là đêm giao thừa tại các nơi công cộng, thanh nam, nữ tú đông đúc, đua nhau hái lộc cầu may năm mới gặp được mối tơ duyên tươi đẹp:

Dập dìu tài tử giai nhân,
Ngựa xe như nước, áo quần như nêm.
Và đoàn tụ thì có lời khuyên:
Dù ai buôn đâu, bán đâu,
Ba mươi tháng chạp rủ nhau cùng về.
Xuân hay tết là thời gian báo hiếu, tạ ơn:
Mồng một nhà cha,
Mồng hai nhà vợ,
Mồng ba nhà thầy.

Trong những ngày cuối của năm cũ, trước khi bước qua năm mới, tại một số địa phương trong nước Việt nam có phong tục các nàng dâu và con gái thường sắm quà đến chúc tết (chưa mừng tuổi, vì chưa năm mới) cha mẹ chồng hoặc cha mẹ mình. Quà cáp thường là xôi, lòng heo, thịt và bún. Đây là một tục lệ biết ơn, báo hiếu rất cao cả.

Nhưng Xuân đối với mỗi người, mỗi giới mang những ý nghĩa khác nhau.

Đối với những người cao tuổi, thì họ ước ao khỏe mạnh, sống lâu, được mọi người kính nể, con cháu yêu mến và họ thích nhận được những lời chúc: Khang an, trường thọ v.v. như Trần Tế Xương trong bài thơ chúc tết có viết:

Lẳng lẳng mà nghe nó chúc nhau,
Chúc nhau trăm tuổi bạc đầu râu.
Phen này ông quyết đi buôn cõi,
Thiên hạ bao nhiêu đứa già trâu.

Còn đối với giới trẻ thì mùa xuân đối với họ là con đường tiến thân, con đường tình yêu. Họ hy

vọng một tương lai rạng rỡ, gặp nhiều tươi sáng trên đường công danh cũng như trôi chảy trong tình yêu đôi lứa. Họ cầu mong những lời nguyện chúc thành đạt, may mắn trên đường công danh, sự nghiệp.

Riêng đối với những em bé chưa hiểu sâu xa ý nghĩa của tết, của mùa xuân, các em chỉ cầu mong được mang áo quần mới để khoe với bạn bè, hàng xóm, các em muốn được ông bà, cha mẹ, anh chị và những người thân quen cho nhiều đồ chơi và nhiều bao thư đỏ là các em thỏa mãn lắm rồi. Trên đây là một vài ý nghĩa về xuân hay tết. Nay xin bàn về hai từ “An Lành”.

Trong Hán Việt Tự điển, Ông Đào Duy Anh định nghĩa “An là êm đềm”. Chữ An theo Hán tự thì thuộc bộ Miên. “An” gồm có chữ miên và chữ “nữ”, người con gái ở trong nhà thì luôn được an toàn, bình yên. Chữ “An” nhiều lúc cũng được đọc là yên như yên thân, yên ổn. Chữ phản nghĩa của An là Nguy.

Còn từ “Lành” thì không có tự điển nào giải thích, nhưng theo hiểu biết thông thường thì “lành” là những điều tốt đẹp, không trái với luân thường đạo lý làm người, và phù hợp với đạo trời.

Năm nay Cộng đoàn chọn chủ đề cho tờ Đặc San là “Tết An Lành”. Theo thiển ý thì chủ đề mang nhiều ý nghĩa. Nhưng có thể qui về hai điểm chính.

Đầu tiên là tạ ơn: Ai cũng biết trong thời gian gần đây, trận đại dịch Covid 19 đã ảnh hưởng rất trầm trọng đến các sinh hoạt của xã hội, giáo hội, gia đình cũng như cá nhân: Kinh tế suy sụp, giáo dục đình trệ, việc phụng tự bị giới hạn, nhiều người bị thiệt mạng, nhiều trẻ thơ mất cha, mất mẹ và còn nhiều thiệt hại khác về tinh thần cũng như vật chất. Gánh nặng như thế đã và đang đè nặng trên nhân loại. Riêng đối với Cộng đoàn nói chung cũng gặp khó khăn, nhưng mọi sự vẫn được qua khỏi, không đến nỗi phải chịu đau thương, khổ khó như những vùng khác. Được như thế trước hết cảm ơn Thượng Đế đã quan phòng, bảo vệ và ban mọi ơn lành cho chúng ta. Đồng thời cảm ơn chính quyền đã lo lắng chăm sóc sức khỏe cho chúng ta. Sau hết cảm ơn các thành viên của

cộng đoàn đã trực tiếp hoặc gián tiếp nâng đỡ và giúp đỡ nhau, hết lòng lo cho tập thể được mọi ơn lành hồn xác trong trận đại dịch. Đồng thời hợp nhau, chúng ta cũng khẩn khoản nài xin Thượng Đế bảo vệ, che chở chúng ta trong tương lai được tai qua nạn khỏi để chúng ta vững bước trong cuộc sống hầu xây dựng và phát triển cộng đoàn trở thành cộng đoàn yêu thương, đoàn kết.

Tốt lành, nếu nhìn về phương diện thể chất thì rất dễ trông thấy. Nhưng nếu xét về phương diện tâm linh thì rất khó lòng nhận biết. Một cá nhân giàu có, sung túc, con cái ngoan ngoãn, có công ăn việc làm tốt, người đời có thể cho là may mắn, hạnh phúc. Nhưng nếu sự giàu có không phải do mồ hôi, nước mắt, không phải do sức lao động làm nên giàu có mà chỉ nhờ hối lộ, tham nhũng, mánh khéo, cướp dặt tạo nên, thì chắc chắn sự giàu có đó không phải là một ơn lành mà lại là vô lương tâm, lương gạt. Rồi những người thành đạt trong đời, có bằng cấp, địa vị cũng thế. Nếu bằng cấp, địa vị được tạo thành nhờ tài giỏi, nhờ siêng năng hoặc nhờ sự cố gắng của bản thân thì đó là một ơn lành do Thượng Đế trao ban. Trái lại nếu nhờ gian lận, mua chức, bán tước để có địa vị thì đó không phải là ơn lành, trái lại là một tai họa, một điều đáng sỉ nhục.

“An lành” trong một khía cạnh nào đó nó đồng nghĩa với chữ “Bình an”. Nếu xét như vậy, sự “bình an” rất cần thiết cho con người về phần thể chất cũng như tinh thần. Chính vì cần thiết và quan trọng như thế, nên trong Thánh lễ các Linh Mục công giáo cử hành hằng ngày trên khắp thế giới đã nhiều lần nhắc tới chữ “Bình An”.

Nói về “An lành” hoặc “Bình an” thì rất nhiều ý nghĩa và rất sâu sắc, nhưng trong khuôn khổ ngắn gọn và trong khả năng hạn hẹp, không thể nói, viết nhiều hơn được. Nhân dịp năm Nhâm dần, năm con hổ là một con vật rất mạnh mẽ. Kính chúc toàn thể quý vị, nhất là những người mang tuổi cạp luôn khỏe mạnh về xác và luôn an lành trong tâm hồn. ■

Hồng Ân Làm Người

Phan Văn An

*Từ không tạo dựng đầu thai,
Ngài (1) ban sự sống làm người trần gian.
Hong Ân Thượng Đế trao ban,
Dư thừa xử dụng, tràn lan mọi bề.
Sinh ra cha mẹ chớ che,
Nuôi dạy khôn lớn chẳng hề than van.
Thầy cô dạy dỗ kiên gan
Nên người hữu dụng muôn vàn công ơn.
Bạn bè nâng đỡ luôn luôn,
Cùng ta học hỏi mọi điều khôn ngoan.
Cho ta gió mát, trăng thanh,
Khí trời hít thở trong lành từng giây.
Bông hoa rực rỡ trên cây,
Làm tăng vẻ đẹp, vui vầy hưởng chung.
Sông dài, sông ngắn trùng trùng,
Nước xanh trong biếc, ta cùng vui chơi.
Biển sâu bát ngát mù khơi,
Biết bao báu vật ta thời chờ mong.
Núi cao chót vót chân không,
Rừng vàng biển bạc ước mong âm thầm.
Cá, chim, muông thú, gia cầm,
Giúp cho cuộc sống muôn phần thành thoi.
Lương được trị bệnh mọi thời,
Kéo dài tuổi thọ yên vui gia đình.
Khoa học kỹ thuật phát minh,
Mọi người phải nhớ Thánh Linh soi đường
Chẳng cần lý luận đơn phương,
Mọi điều ta có thông thường Chúa ban.
Hong ân Thiên Chúa tuôn tràn,
Người người nhận lãnh muôn vàn tri ân
Chú thích: (1) Thiên Chúa. ■*

NHÂM DẦN 2022

Xuân An Lành

Lucia Bích Ngọc

Đường trần lữ thứ
Giờ lại sang trang
Xin có đôi hàng
Giã từ Năm Cũ
Hết rồi Tân Sửu
Giờ tới Nhâm Dần
Tổng cựu nghênh tân
Giữ tròn tập tục

Trao nhau lời chúc
Lời chúc an hòa
Đến với mọi nhà
Tiến lên thịnh vượng
Thanh bình vui hưởng
Thoát Dịch Cô-vi
Thoát cảnh chia ly
Nặng nề thế giới
Loài người chối với
Biết đến cùng ai,
Tha thiết van nài
Ngoại trừ Thiên Chúa.

***

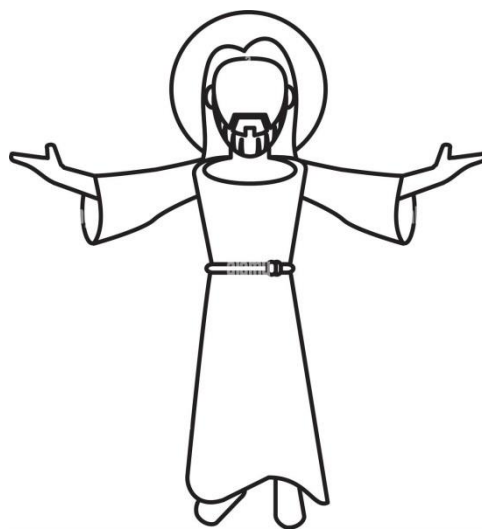
Chúng con khẩn thiết
Xin được AN LÀNH
Suốt cuộc lữ hành
Đường trường dương thế

Chông gai bất kể
Tất thấy vượt qua
Bão táp mưa sa
Cũng đều lướt thắng

Vạn ngàn cay đắng
Trăm nẻo chông gai
Cạm bẫy luôn gài
Chúa hằng che chở

Ban ơn phù trợ
Dững cảm tiến lên
Tín thác vững bền
Phó dâng trọn vẹn

Không hề uất nghẹn
Trách Chúa, trách người
Chỉ biết hổ ngươi
Ăn năn sám hối
Nhận mình tội lỗi
Xin được chữa lành
Tán tụng vinh danh
Hồng ân Chúa Cả
Ban muôn Ôn Lạc
Cứu kẻ lòng ngay
Chối dậy từ đây
Chuyên tâm phụng sự. ■

Năm Nhâm Dần, Khảo Chuyện Cọp

Lê Thiên sưu tầm & biên tập

Năm Sửu, con trâu chậm chậm qua đi, năm Dần, con cọp nhẹ răng rập rình bước tới.

Cái nhìn dân gian Việt Nam về con cọp và về tên con cọp thay đổi theo vùng miền hoặc theo cách hành xử của nó đối với con người tùy thời, tùy lúc. Để từ đó, con người, nhất là người dân ở các miền thôn dã rừng rú nhận ra cái con vật ác như hùm này.

Những tên gọi

Cụ thể, ngoài tên “thường gọi” ở phía nam là Cọp, ở phía bắc gọi là Hồ và tiếng Hán Việt là Dần ... thì dân gian thôn quê còn gọi cọp là Ông Cả, vì sợ cọp quấy phá, lập miếu thờ, tôn cọp lên hàng Hương Cả là chức cao nhất trong hương chức làng xã thời xưa.

Cọp còn được gọi là Ông Ba Mươi. Không có tài liệu chính thức xác định tên gọi này. Có người bảo rằng hằng năm cứ đến đêm ba mươi cuối tháng âm lịch, lúc trời tối đen như mực, cọp cho đó là cơ hội vàng đi vào tôn xóm dọc bìa rừng lộng hành, kiếm mồi. Bởi vì những đêm trăng sáng, cọp phải chui rúc trốn tránh trong rừng sâu vì sợ con người rình rập vây bắt hay đào hố làm bẫy. Nhưng Cọp ở Việt Nam vẫn được tôn là “Chúa tể sơn lâm”, vì nó là con vật khỏe nhất và cũng hung hãn nhất nơi rừng rú nhiệt đới Việt Nam.

Ngoài ra, không ít nhà của dân quê miền núi hay ở những bìa rừng Việt Nam đã từng là những địa điểm kiếm ăn quen thuộc của Cọp, khiến dân gian khiếp sợ tôn cọp lên bậc thần thánh, thậm chí dựng miếu tôn thờ khiến Cọp trở thành những thú Sơn Thần, Chúa Sơn Lâm, thậm chí là Ông Cọp.

Có nơi còn kiêng kỵ “cọp” đến nỗi tôn nó lên chức “Ông”, và gọi cọp là Ông Cọp, hay chỉ gọi “né” gọn là “Ông”, khiến nhiều nơi ở Việt Nam, người ta dựng lên “Chùa Ông”.

Uy dũng của cọp

Con cọp còn có mãnh lực oai hùng đến nỗi các võ tướng của triều đình Việt Nam thời xa xưa thường được tôn là Hồ Tướng (ông tướng mạnh như cọp). Trong chiến trận, đoàn quân bị mất tướng, coi như “quân vô tướng như hổ vô đầu”.

Đến cả giềng mối gia đình, người Việt xưa cũng hay ví von hổ phụ sinh hổ tử, để nói tới uy danh con thừa hưởng từ uy danh cho mình, làm nên nghiệp lớn.

Riêng những người sinh năm Dần, tuổi Dần, được cho là cầm tinh con cọp... ghê gớm lắm, nhất là giới nữ sinh năm Dần, bị cho là... CỌP CÁI, trai làng nghe tới là tránh như... tránh cọp!

Trong bài Về mười hai con giáp, người ta nghe thiên hạ chê bai tuổi Dần, bắt luận trai hay gái:

Tuổi Dần ông cọp gồm ghê

Bắt người móc họng tha về non cao...

Ghê gớm chưa? Thực tế có vậy không, có lẽ chính cách sống và sự thành đạt những người tuổi con cọp cả nam lẫn nữ từ xưa đến nay là những chứng từ đích thực cho những ai TUỔI DẦN.

Cọp dạng nào và ở đâu cũng dữ! Coi chừng!

Nơi cọp trú ngụ gọi là hổ huyết là hang cọp, nơi đầy nguy hiểm, chết chóc. Trừ những kẻ muốn đâm đầu vào hang cọp, hay những người đầy can đảm cho rằng bắt nhập hổ huyết, bắt đắc hổ tử, không vào hang cọp sao bắt được cọp con, đi vào chỗ cọp tha rấn cắn thì không ai muốn đi vào nơi miệng hùm nọc rấn đó cả. Có kẻ lờ leo lưng cọp thì thật là khó xuống, kiểu phóng lao phải theo lao.

Người xưa cũng đã cảnh giác :

Chớ thấy hùm ngủ vuốt râu

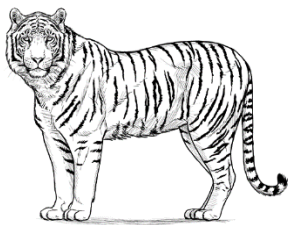
Hùm mà thức dậy, đầu lâu không còn.

Vì cọp là loài thú dữ tợn, nên người đời thường nói : Dữ như cọp; dữ như cọp xổ rọ; dữ như cọp đói; dữ như cọp cái; dữ như cọp thọt (bị què) ...

Cọp dữ, nên cũng có tình trạng con người dựa hơi hùm, mượn oai hùm, đội lột hùm, ... Trong cuộc sống cũng có những người dựa vào quyền thế để huynh hoang, tự đắc, làm những điều bất nhân, bất đức, bất tín, bất nghĩa... hung hăng như cọp dữ vồ người.

Dầu thế nào đi nữa, người ta cũng có thể lên tiếng bênh vực loài hùm-hổ, như: hùm dữ chẳng ăn thịt con. Hoặc: Hùm giết người hùm ngủ, nhưng người giết người thức đủ năm canh.

Những kẻ to gan lớn mật dám tỏ ra tay bản lĩnh, chống lại bạo quyền, những kẻ ấy được coi là kẻ dám vuốt râu hùm, xía răng cọp cả gan đương đầu với những kẻ hung hăng làm hùm làm hổ. Hoặc mạnh hơn nữa, là dám “ăn gan hùm”... Nhưng bên cạnh đó cũng có người vì sợ cọp... mà sợ cả cút cọp!

Người bị coi như cọp

Thế gian không ít người hùm hổ kiêu miệng hùm gan sứa hay miệng hùm gan thỏ, chẳng làm gì được ai! Dầu vậy, người đời cũng cảnh giác: Lên non bắt hổ còn dễ hơn chiều chuộng thế gian.

Nói năng đụng chạm tới những kẻ có quyền sinh, quyền sát mà không sợ thì được ví là dám “vuốt râu hùm”.

Ngược lại, những người vốn thật dũng mãnh nhưng do gặp hoàn cảnh éo le bị khuất phục, khiến “Hùm thiêng sa cơ...” đáng buồn.

Cảnh tình những người bắt được địch mà lại chủ quan, buông tha cho, thì đó là hành động “thả Hổ về rừng” vậy.

Cọp dữ có tiếng, nhưng không phải lúc nào nó cũng hiên ngang bách chiến bách thắng đối với mưu trí của con người, khiến nhiều khi hùm thiêng mắc bẫy, hùm thiêng thất thế:

Cọp rừng lạc xuống ruộng sâu

Bị bầy chó cỏ thi nhau sửa âm.

Hoặc:

Người khôn thất trí cũng khờ

Ba mươi đời cọp dữ sa cơ cũng hèn.

Cả trong hôn nhân cưới hỏi, từ thời xa xưa, dân gian Việt Nam cũng đã tỏ rõ thái độ thận trọng, đến nỗi người ta mang cả con hùm (hổ) ra mà ví von, cảnh giác:

Cha mẹ em vợ tham vàng

Hang hùm lại ngõ hang vàng gả con.

Lại nữa, vẽ hổ, người ta chỉ có thể vẽ da nó, chứ không moi gan móc ruột hổ ra mà vẽ được huống hồ là việc chọn vợ chọn chồng:

Họa hổ họa bì nan họa cốt

Tri nhân tri diện bất tri tâm

Xưa kia chẳng biết, anh lầm

Bây giờ rõ lại, vàng cầm anh cũng buông.

Kết: Da cọp, tiếng đời

Cuối cùng, dân Việt ta không quên mượn hình ảnh cọp để lưu ý đời sau về giá trị của cuộc sống:

Hùm chết để da, người ta chết để tiếng. ■

Năm Dân Nói Chuyện Hồ

Phan Văn An

Cách đây 12 năm, vào năm Canh dần, Cộng Đoàn đã có ấn hành tập Đặc san Canh Dần 2010 với chủ đề “Năm Hồng Ân”. Trong tập Đặc San này nhiều tác giả đã bàn nhiều về Cọp. Chẳng hạn, Quang Huy đã có bài “Năm Dân nói chuyện cọp”, Đỗ Giai viết bài “Tán mạn về cọp”. và kẻ viết bài này cũng đã viết “Cọp, beo, hùm khải” và đọc bài “Nhớ rừng” của Thế Lữ. Tuy đã 12 năm, đúng một con giáp, mặc dầu thời gian có biến đổi, nhưng loại cọp, hùm, hổ chắc không có gì thay đổi nhiều. Vì vậy trong những hàng trình bày sau đây, xin không đề cập đến nguồn gốc, phân loại cũng như những đặc tính cơ bản của loài động vật hung dữ này mà chỉ xin trình bày hình ảnh cọp trong Văn Chương bình dân Việt nam và trong Văn học hiện đại qua một vài tác giả nổi tiếng.

Sống trong xã hội văn minh, tiến bộ về nhiều phương diện, con người cũng tràn trề bon chen, tranh dành, ham mê danh vọng, địa vị, nhiều lúc bán rẽ lương tâm, gạt bỏ luân thường đạo lý, miễn sao có lợi cho bản thân mình. Đây là những trường hợp phản chủ, trường hợp khoát nước theo mưa, trường hợp gió chiều nào theo chiều đó. Trong những cuộc đảo chính, những cuộc cách mạng, thay ngôi đổi chủ, thường có phe thắng và phe thất bại. “Được làm vua, thua làm giặc” đó là điều phải xảy ra. Tuy nhiên bên phe thua cũng có nhiều thành phần đào ngũ phe của mình chạy theo phe thành công để được yên thân hoặc muốn vinh thân, phì gia trong chế độ mới. Theo quan niệm của Nho giáo thì “trung thần bất sự nhị quân”, nhưng một số đã không chu toàn bốn phận đó. Để cánh cáo và răn đe những hạng người đó, người bình dân đã dùng hình ảnh con cọp để nguyền rủa và chúc dữ những hạng người đó:

Đứa nào thấy Tấn, quên Tấn,

Xuống sông sâu ních, lên rừng cọp tha.

Trong cuộc sống hằng ngày, theo thói thường thì ai cũng muốn sống yên tĩnh, nhàn hạ, sống chỗ

an toàn, tránh xa những nơi và những lúc huy hiễm. Thói thường là như thế, nhưng cũng có những người liều lĩnh, thích mạo hiễm. Họ không phải là những người gan dạ, anh hùng, nhưng thích mạo hiễm, họ suy tính hành động theo sở thích, thiếu khôn ngoan, họ là những người điếc không sợ súng. Để ám chỉ những hạng người liều lĩnh này, người bình dân đã dùng hình ảnh cọp để nói về họ:

Đâm đầu vào hang cọp hoặc Cưỡi lên lưng cọp.

Hai câu ca dao này, có ý nói về những người liều lĩnh, thiếu cân nhắc, tính toán, không ước lượng sức lực của mình trước khi bắt tay vào việc để rồi nhận lấy thất bại ê chề. Trong lúc đó lại có những người lười biếng, nhút nhát, muốn thành công, đạt thành quả vẻ vang, nhưng lại thiếu cố gắng, sợ gian nan, nguy hiễm, tránh né mọi sự nguy hiễm, chỉ muốn an thân, suốt ngày chỉ du dú trong xó nhà, áo buông chùng, quần đóng gót. Để khuyên nhủ, động viên những hạng người này, người bình dân đã dùng hình ảnh:

Bất nhập hổ huyết, an đắc hổ tử.

Ý nói muốn có con cọp con nhưng lại sợ sệt, nhát胆, không dám chấp nhận nguy hiễm, không dám tiến vào hang cọp. Người bình dân muốn dùng câu tục ngữ này để khuyên mọi người muốn thành công trong đời thì phải biết cố gắng, phấn đấu mới mong thành công.

Theo quan niệm của Phật giáo thì kiếp người có bốn nỗi khổ đó là: Sinh, lão, bệnh, tử. Đứa bé khi ra khỏi lòng mẹ, việc đầu tiên là cất tiếng khóc chào đời. Có nhiều người thuộc nhóm hiện sinh, cho rằng đứa bé khóc vì thấy đời đau khổ:

Thoạt sinh ra thì ã khóc chóc,

Trần có vui sao chẳng cười khi.

Thực ra đứa bé khóc khi chào đời là vì môi trường sống thay đổi, nhưng ít nhất tiếng khóc cũng một phần nào loan báo rằng cuộc đời này không phải lúc nào cũng toàn hoan lạc cũng lắm lúc phải sống tràn đầy nước mắt, buồn tủi. Sinh ra, lớn lên, cuộc đời con người trải qua nhiều giai đoạn. Sau thời gian trai trẻ, mạnh khỏe với thời gian con người sẽ bước vào tuổi già. Sức khoẻ yếu kém, tinh thần không còn minh mẫn, mọi hoạt động về tinh thần cũng như thể chất bắt đầu sa sút. Đó là nỗi khổ thứ hai của kiếp nhân sinh. Sinh ra sống ở trên đời ai cũng muốn có một cuộc đời khỏe mạnh, không bệnh tật, nhưng “Thiên võng khơi khơi, sơ nhi bất lâu”, con người có muốn cũng không được và cuối cùng con người phải chấp nhận bệnh tật và đó là nỗi đau khổ, dằn vặt của kiếp thân phận làm người. Không ai sống mãi trên đời, nỗi khổ cuối cùng của kiếp người là chết. Mỗi người trước sau cũng phải bước qua ngưỡng cửa của sự chết để qua một thế giới khác. Điều quan trọng là phải sống thế nào để khi cuộc đời qua đi không uổng phí, trái lại phải để tiếng tăm lại cho đời, cho hậu thế noi theo. Cũng như loài cọp, có hung dữ, độc ác mấy, có chúa tể sơn lâm rồi cũng phải chết, sau khi chết chỉ còn lại bộ da lưu lại trong đời. Con người cũng thế, mọi chức quyền, địa vị, của cải đều tan biến. Khi sinh ra đời, con người chẳng mang gì vào đời thì khi lìa trần con người cũng chẳng mang gì đi theo và cũng chẳng để gì lại cho đời, ngoại trừ danh thơm, tiếng tốt. Vì vậy lúc sinh tiền, con người phải sống thế nào để danh thơm tiếng tốt tồn tại trong đời:

Cọp chết để da,
Người ta chết để tiếng.

Cọp là loài thú hung dữ nhất trong các loài thú, nó không dung tha bất cứ loài thú nào, dẫu to nhỏ, lớn bé, hễ vồ được là trở nên mồi ngon, không tha thứ, không nhân nhượng. Nhưng đối với cọp con hoặc cùng loài cọp với nhau thì sẽ được tha thứ. Nhưng đau xót thay, loài người lại không biết thương yêu, tha thứ cho nhau, tìm đủ mọi cách để hạ sát nhau. Đứng trước cảnh trớ trêu đó, người bình dân cũng bó tay và chỉ dùng câu tục ngữ sau đây để khuyên dạy:

Cọp dữ còn không ăn thịt con.

Giang sơn Việt nam tuy không lớn, nhưng mỗi miền lại có những đặc tính khác nhau, phong tục, tiếng nói, thực phẩm, mỗi miền có những đặc tính riêng biệt. Không biết vùng Khánh hòa có nhiều cọp hơn các vùng khác hay cọp Khánh hòa hiền, dữ hơn. Còn ở Bình thuận không biết ma nhiều, hay dữ thế nào mà tục ngữ có câu:

Cọp Khánh hòa,
Ma Bình thuận.

Để ám chỉ thói quan liêu, phong kiến, ăn trên ngồi trước của đám quan lại, cường hào, ác bá ở chốn thôn quê cũng như trong triều đình. Họ là những kẻ làm những chuyện tà trời: bóc lột, hà hiếp, hối lộ của công, thì không ai dám nói hay được che dấu, ém nhẹm. Nhưng đối với thần dân, những kẻ thấp cổ, bé họng thì chuyện gì tuy nhỏ nhặt đến mấy cũng bị phơi bày ra ánh sáng, nhiều khi còn bị chịu hình phạt và bị pháp luật trừng trị. Để giải bày những sự bất công, thiếu công bằng ấy, người bình dân đã dùng những câu ca dao sau đây để bày tỏ thái độ:

Cọp vồ heo bự chẳng sao,
Mèo tha miếng thịt, xôn xao cả làng.

Hoặc

Mèo tha thịt mỡ ồn ào,
Cọp tha con lợn thì nào thấy chi.

Hình ảnh con cọp ở đây, người bình dân có ý ám chỉ bọn quan liêu phong kiến, cường hào ác bá, còn hình ảnh con mèo để chỉ đám dân đen thấp cổ, bé họng không có tiếng nói, không được ai bênh vực, nâng đỡ.

Kho tàng Văn chương bình dân Việt nam chẳng những là một túi khôn, một mớ kinh nghiệm về thời tiết, về trồng trọt mà còn là một khoa tương số. Phải, tổ tiên chúng ta ngày xưa không xem tương số, không bói bài, không có những khoa tâm lý để đoán biết, kén chọn. Nhưng qua kinh nghiệm hằng ngày, qua những câu ca dao, tục ngữ, các cụ đã học được những kinh nghiệm rất hữu ích:

Hàm rộng, miệng Cọp anh hùng,
Hàm rắn miệng chuột, bắt trung vô nghìn.

Trung, Hiếu, Tiết, Nghĩa là bốn đức tính căn bản của Nho giáo. Làm quan thì phải trung với vua; làm con thì phải hiếu thảo với cha mẹ; làm vợ thì phải chung thủy với chồng, làm bạn thì phải giữ tình nghĩa với nhau.

Ai cũng biết dê là loài thú vật nhỏ bé, yếu ớt, nếu sánh với cọp thì không có giá trị gì cả. Trong cuộc sống hằng ngày cũng vậy, tiếng nói của đám dân đen, của người cô quạnh, yếu thế thì không có giá trị gì trước tập thể, nhất là trước tập đoàn lãnh đạo vô lương tâm, dùng thế lực để cai trị. Để ám chỉ hình ảnh ấy, tục ngữ Việt nam có câu:

Lùa dê vào miệng cọp.

Ca dao, Tục ngữ Việt nam có nhiều câu nói đến ảnh hưởng của người cũng như của loài vật trong từng vùng. Có nhiều người cũng như thú vật chỉ làm chủ trong vùng này, nhưng qua vùng khác lại không tạo được ảnh hưởng, trái lại lép vế và chịu sự lãnh đạo, chi phối của địa phương,

Rừng nào cọp nấy.

Chúng ta biết, khi cọp đã vô được mồi thì cho dầu mồi còn sống cũng chờ chết và chú cọp sẽ không nhân từ, sẽ nuốt trứng mà không có cách nào thoát thân. Câu này có ý nói khi của cải đã rơi vào tay người khác thì khó lòng lấy lại được:

Của vào miệng cọp, lấy không ra.

Ảnh hưởng của Nho giáo có nhiều điểm đã lạc hậu, lỗi thời, chẳng hạn tục trọng nam, khinh nữ không còn thích hợp với xã hội tân tiến hôm nay, Nho giáo chủ trương:

Nhất nam viết hữu,

Thập nữ viết vô.

Từ quan niệm đó, thái độ nuôi con trai như nuôi lừa, nuôi con gái như nuôi heo. Và có lẽ cũng vì những quan niệm sai lạc đó nên đối với người đàn bà, con gái không được xã hội coi trọng, mà còn bị khinh khi, điều gì xấu xa, xui xẻo cũng gán cho là tại đàn bà gây nên. Sự khinh khi ấy đã được người bình dân diễn tả trong câu ca dao sau đây:

Đi ra ngõ gặp gái,

Không gặp khải cũng gặp beo.

Trong cuộc sống hằng ngày có nhiều chuyện thật trở trêu. Nhiều người đứng trước quyền lực, thượng cấp thì rung rẩy, khép nép, nhưng sau lưng

thì khinh chê, nói xấu, nhiều lúc còn văng tục, dùng nhiều ngôn ngữ rất tục:

Qua khỏi trường trở bò cho khải.

Có nhiều người trong việc làm thì lười biếng, trốn tránh, làm cho qua chuyện, lựa việc, nhưng lúc có tiệc tùng, ăn uống, thì lại là người chăm chỉ, đi tiên phong. Để răn đe những hạng người này, ca dao Việt nam đã không tiếc lời ngăm đe:

Ăn to như đầu heo,

Làm việc như đuôi chuột.

Sau đây là hình ảnh hai người chồng đã được người vợ mô tả:

Chồng người vác giáo săn beo,

Chồng em vác đũa săn mèo khắp mâm.

Trong Văn chương Bình dân, nhất là về phần tục ngữ có nhiều câu sử dụng chữ hùm như:

- Ăn như hùm đổ đó.

- Bán thỏ mua hùm

- Hùm nằm cho lợn liếm lông

- Chớ thấy hùm ngủ vuốt râu,

Đến khi hùm dậy đầu lâu chẳng còn.

Ai trong chúng ta cũng biết, việc hôn nhân ngày xưa, con cái không có quyền quyết định mà phải tuyệt đối vâng lời cha mẹ, cha mẹ đặt đâu, con ngồi đó. Hậu quả này rất tai hại đến hạnh phúc của con cái... Trong Văn chương bình dân Việt nam, có nhiều câu trình bày về những hoàn cảnh này:

Gió đưa bụi chuối tùm lum,

Mẹ dữ như hùm ai dám làm dâu.

Và đây là hình ảnh người con chỉ vì mẹ tham giàu, tham của mà người con phải chịu cảnh đày đoạ suốt đời:

Mẹ em thấy của thì tham,

Hang hùm cứ tưởng hang vàng ép con.

Nói ra thẹn với nước non,

Ngâm vào cay đắng lòng con đêm ngày.

Có nhiều người tự hào hàng, họ rất giỏi tướng số, am hiểu tâm lý, có thể biết được lòng người, Nhưng quan niệm như thế là sai lầm. Để cảnh giác những người này tục ngữ có câu;

Họa hổ họa bì nan họa cốt,

Tri nhân tri diện bất tri tâm

May không chút nữa thì lầm,

Củ khoai lang mà em ngờ cao ly sâm bên tàu.

Một trong những đặc tính quý báu của người Việt nam là bà con, họ hàng, cha mẹ, con cái thường thích quây quần, gần gũi nhau. Nếu vì hoàn cảnh phải sống xa nhau thì họ không mấy hài lòng, thỏa mãn, vì vậy con cái, nhất là con gái khi đến tuổi thành hôn, cha mẹ cũng cước ao con gái thành hôn với những người cùng làng, cùng thôn. Chính vì vậy ca dao, tục ngữ vừa khuyên răn, nhưng đồng thời cũng răn đe:

Lấy chồng gần như vàng đeo vào cổ,

Lấy chồng xa như khải tha vào rừng.

Trong cuộc sống hằng ngày có nhiều chuyện nực cười và đầy mâu thuẫn. Lắm người việc làm của họ không đi đôi với lời nói. Khi phát biểu thì hùng hồn, oai phong, nhưng khi vào việc thì lười biếng, nhát胆, thiếu nghị lực, nhiều lúc sợ hãi và thối lui. Để ám chỉ những người này tục ngữ có câu:

Miệng hùm, gan sứa.

Ai cũng biết rằng trong các loài thú vật, cọp được xếp vào loài hung dữ nhất và là chúa tể sơn lâm, nhưng khi sa cơ thất thế cũng trở nên hèn. Trong xã hội loài người cũng thế, được làm vua, thua làm giặc, khi gặp cơ hội, thuận buồm xuôi gió thì lên mặt, hồng hách, khinh khi, coi thường, những người khác, nhất là đám thuộc hạ, nhưng khi trở cở, vận xui xảy đến, thì mọi sự đều thay đổi. Để ám chỉ những hoàn cảnh này, tục ngữ Việt nam có câu:

Hùm thiêng khi sa cơ cũng hèn.

Nói về việc ăn uống, ca dao Việt nam đã so sánh cách ăn uống của đấng nam nhi với loài hổ và của phái nữ nhi với loài mèo. Tuy hổ và mèo cùng họ với nhau, nhưng hai thái độ hoàn toàn khác nhau. Người bình dân phát biểu như sau:

Nam thực như hổ, nữ thực như miêu.

Trước khi chấm dứt phần hình ảnh hổ trong Văn chương bình dân và bước vào hình ảnh hổ trong Văn chương bác học Việt nam, xin đề cập một vài việc nhỏ về hổ.

Cao Hổ cốt: Cao hổ cốt hay cao hổ là loại cao được nấu và cô đặc từ bộ xương của con hổ. Cao hổ cốt là mặt hàng đắt đỏ và rất hiếm hoi ... Chúng được chế biến qua nhiều giai đoạn phức tạp và có nhiều công dụng về nó; Trừ phong thấp, nhức mỏi, đau gân, giãn cốt.

Chiến dịch da beo, toán lôi hổ: Trước ngày 30 tháng 4 năm 1975, trong quân lực Việt Nam Cộng Hòa thường nghe nói đến “Chiến dịch da beo, toán lôi hổ” nhưng thú thực người viết bài này không hiểu gì về hai hoạt động này vì không sống quân đội. Xin quý vị quân nhân chỉ giáo. Xin thành thật đa tạ sự đóng góp của quý vị.

Không phải người bình dân Việt nam dùng hình ảnh cọp, beo trong ca dao, tục ngữ của họ, nhưng các văn nhân, thi sĩ trong văn học hiện đại cũng đã dùng hình ảnh cọp, khải, beo trong thơ văn. Trước hết ai cũng biết Nguyễn Du là một đại văn hào vô tiền khoáng hậu. Trong Đoạn Trường Tân Thanh, không những cụ đã chứng tỏ là một nhà triết học mà còn là một nhà văn tả cảnh tuyệt vời, đồng thời là một nhà văn tả người rất chính xác. Khi mô tả Từ Hải, Nguyễn Du viết:

Râu Hùm, hàm én, mày ngài,

Vai năm tấc rộng, thân mười thước cao.

Và khi Từ Hải bị Hồ Tôn Hiến bắt thì ông cũng đã chống cự đến hơi thở cuối cùng, Nguyễn Du đã dùng hình ảnh con cọp khi sa cơ thất thế để so sánh với Từ Hải khi bị bắt:

Đang khi bất ý chẳng ngờ,

Hùm thiêng khi đã sa cơ cũng hèn.

Bà Hồ Xuân Hương, một nữ sĩ được xếp vào trong những nhà thơ “tục”. Trong Tác phẩm “Nhận diện Hồ Xuân Hương” của Huy Phong và Yến Anh, trang 154 và 155 có trình bày cuộc xướng họa giữa bà Hồ Xuân Hương và ông Chiêu Hổ, trong đó cả hai người đều có những câu thơ dùng chữ Hùm.

Gần chúng ta nhất có nhà thơ Thế Lữ trong nhóm Tự Lực Văn Đoàn, đã làm bài thơ “Nhớ Rừng” để nói lên tâm trạng của con hổ khi sa cơ, thất thế, bị nhốt trong cũi sắt để làm trò cười cho khách qua đường. Bài thơ quá dài đến 44 câu, nên không tiện trích đăng tất cả, chỉ xin trích 8 câu đầu và 8 câu cuối của bài, mong quý vị thông cảm:

Gậm một mối căm hờn trong cũi sắt
 Ta nằm dài, trong ngày tháng dần qua,
 Khinh lủ người kia ngạo mạn ngẩn ngơ,
 Giương mắt bé giễu oai linh rừng thẳm,
 Nay sa cơ, bị nhục nhảm tù hãm,
 Để làm trò lạ mắt, thứ đồ chơi,
 Chịu ngang bầy cùng bọn gấu dở hơi
 Với cặp báo chuồng bên vô tư lự.
 Hỡi oai linh, cảnh nước non hùng vĩ!
 Là nơi giống hùm thiêng ta ngự trị
 Nơi thênh thang ta vùng vẫy ngày xưa
 Nơi ta không còn được thấy bao giờ!
 Có biết chăng trong những ngày ngao ngán
 Ta đương theo giấc mộng ngàn to lớn
 Để hồn ta phảng phất được gần người,
 Hỡi cảnh rừng ghê gớm của ta ơi!

(Mấy Vần thơ, tập mới 1934)

Trên đây là những câu ca dao, tục ngữ được tìm tòi trong kho tàng Văn chương bình dân Việt nam cũng như trong các tác giả, tác phẩm hiện đại đã dùng hình ảnh hổ, hùm trong văn chương của họ. Tiện đây xin sáng tác một bài thơ Đường luật với đề tài “Vịnh Cọp” để tặng quý vị tuổi dần nhân dịp năm:

Chúa tể sơn lâm sống thánh thời
 Một mình một cõi suốt bao đời.
 Nằm yên bóng tối thời im lặng
 Thức giấc ban ngày chẳng ngớt lời
 Rảo khắp sơn khê tìm thú béo
 Dừng chân bãi vắng chẳng chê môi
 Rừng sâu, bụi rậm trời thanh vắng
 Cọp dữ làm vua rừng lặng hơi. ■

Sonnet

Grace

*How do you grin with great satisfaction,
 After taking advantage of your prey?
 You treat your victims as quick transactions,
 Using your flirt to lead those men astray.
 'Twas foolish of me to think you were chaste.
 I vomit endlessly out of disgust.
 You were once my idol, now just a waste,
 Gone is your virtue and dead is my trust.
 You deserve only infinite damage.
 And I would diminish your vile presence.
 If only it were a cash-prize challenge,
 I'd win millions and buy myself presents.
 But how you're able to manage control,
 Is what I'll admire about you in whole. ■*

GIOAN BAOTIXITA TRẦN VĂN KÝ

Sinh ngày 10/08/1944
đã được Chúa gọi về ngày 19/12/2021
Hưởng thọ 77 tuổi

Lê Thiên (20/12/2021)

Lại một vị cao niên của Cộng đoàn CGVN Giáo phận Metuchen vừa lên đường: Gioan Baotixita Trần Văn Ký sinh ngày 10/08/1944 và chính thức lìa bỏ cõi trần ngày 19/12/2021 tại thành phố Plainfield, Tiểu bang New Jersey, Hoa Kỳ, hưởng thọ 77 tuổi.

Người chiến sĩ Hải quân VNCH

Chúng tôi không rõ lắm về cuộc đời bẽ bàng của người bạn tên Gioan Baotixita Trần Văn Ký. Chỉ nghe thoáng rằng anh Ký trước năm 1975 ở Việt Nam từng sống trong quân ngũ, thuộc Hải Quân Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa. Anh từng có mặt trên tàu Nhật Tảo trong cuộc chiến Hoàng Sa chống chọi với Trung Cộng ngày 19/01/1974.

Hải chiến Hoàng Sa là một trận chiến giữa Hải quân Việt Nam Cộng hòa và Hải quân Trung Quốc xảy ra vào ngày 19 tháng 1 năm 1974 trên quần đảo Hoàng Sa.

Phía Việt Nam Cộng hòa có 4 chiến hạm là Khu trục hạm Lý Thường Kiệt (HQ-16), Hộ

tổng hạm Nhật Tảo (HQ-10), Khu trục hạm Trần Bình Trọng (HQ-5), Khu trục hạm Trần Khánh Dư (HQ-4), 1 đại đội hải kích thuộc Hải quân Việt Nam Cộng hòa, một số biệt hải (biệt kích hải quân) và 1 trung đội địa phương quân đang trú phòng tại đảo Hoàng Sa. Các khu trục hạm nêu trên có nhiệm vụ bảo vệ quần đảo Hoàng Sa nơi mà một Tiểu đoàn Bộ binh Quân lực VNCH đang trú đóng, làm nhiệm vụ bảo vệ đảo. Trần Văn Ký của chúng ta có mặt trên Hộ tổng hạm Nhật Tảo (ký số HQ-10) trong trận chiến này.

Tàu Nhật Tảo (HQ-10) của VNCH bị tấn công. Hạm đội trưởng, Trung tá Nguyễn Văn Thà hy sinh. Quân nhân trên Tàu, ngoài 74 chiến sĩ Hải quân hy sinh cùng với hạm đội trưởng Nguyễn Văn Thà, số còn lại có người bị Trung Cộng bắt làm tù binh, có người được 3 khu trục hạm bạn giải cứu, đưa về đất liền. Bạn của chúng tôi – anh Trần Văn Ký được cứu sống trong bối cảnh này. Cuối cùng, sau biến cố 30/4/1975, Trần Văn Ký cùng gia đình đi tị nạn và định cư tại Hoa Kỳ.

Chiến sĩ Đạo binh Chúa Kitô trên đất Mỹ

Trên đất Mỹ, anh Ký là thành viên tích cực nhưng thầm lặng của Cộng đoàn Công Giáo Việt Nam. Anh luôn tự nguyện cống hiến công sức và thời giờ cho Công đoàn trong những công việc khiêm tốn nhất của Cộng đoàn mà không bao giờ tự cho mình có công hay đòi hỏi một vị thế nào trong Cộng đoàn. Anh thường nói đùa rằng, anh chỉ có thể đóng vai “chú tiểu quét chùa” là tốt rồi.

Quả vậy, suốt hàng chục năm, từ khi HỘI CAO NIÊN có mặt trong Cộng đoàn CGVN ở nhà thờ Đức Bà Czestochowa, anh Ký luôn cùng với một số Anh trong Cộng đoàn tham gia chu toàn việc vệ sinh Thánh đường.

Nhà anh Ký có trồng cây hồng, chúng tôi không biết anh trồng được bao nhiêu cây hồng và loại hồng gì, nhưng cứ đến mùa hồng ra quả chín, anh khệ nệ mang trái hồng biếu tặng anh em trong Hội cùng một số bạn bè trong Cộng đoàn. Anh chu

đáo chỉ dẫn cách thưởng thức quả hồng – hồng dòn và hồng mềm. (Anh cũng gọi là hồng khô và hồng nước).

Mẫu người lạc quan

Anh Trần Văn Ký luôn luôn tỏ rõ là người lạc quan, nói cười hồn nhiên, chan hòa thoải mái, vui vẻ bộc trực trong khi luôn giữ tinh thần và thái độ cầu hòa với mọi người trong mọi lúc; tìm cách làm vui anh em hơn là gây méch lòng.

Chúng tôi chưa hề nghe thấy anh Ký phàn nàn về ai, than phiền về bất cứ vấn đề gì, cả trong Hội Cao Niên lẫn bên ngoài cũng như với Cộng đoàn.

Chúng tôi trân quý người bạn vàng của chúng tôi. Chúng tôi tôn vinh anh Ký về tâm tình hòa đồng của anh. Đặc biệt, anh không để mất đi tinh thần lạc quan của anh trong đau bệnh, vẫn nói cười giòn giã và luôn tỏ ý sẵn sàng vâng theo Thánh Ý Chúa trong mọi tình huống, mọi hoàn cảnh của cuộc đời.

Anh Ký đã từng tỏ rõ là chiến sĩ anh dũng của Việt Nam Cộng Hòa. Trong sinh hoạt tôn giáo, anh càng tỏ rõ khí tiết của một Chiến sĩ Phúc Âm thâm lặng trong Cộng đoàn. Cụ thể, anh đã từng hỗ trợ tinh thần một người “đàn em” vốn là một người lương, giúp người anh em ấy gia nhập đạo Chúa rồi nâng đỡ người anh em trên đường tu học để trở thành linh mục. Cho đến giờ cuối anh vẫn còn sát cánh giúp “người em”, thường xuyên trao cho vị linh mục những lời khuyên bảo và chỉ dẫn ân cần nhưng không kém tế nhị.

Nay thì người “em linh mục” của anh Ký đã đi được trên dưới 20 năm trên đường tu đức và mục vụ. Người “em linh mục” ấy cũng đã hiện diện bên người anh tinh thần của mình vào giờ phút người anh ấy sắp ra đi.

Cuối cuộc hành trình

Chắc là anh Ký mãn nguyện vì vào những giờ phút cuối đời khi anh được diễm phúc đón nhận hai linh mục ngay bên giường bệnh: Linh mục, người anh em của anh Ký và Cha Phêrô Trần Việt Hùng, Quản Nhiệm CĐCGVN Giáo phận Metuchen mà anh đã từng sinh hoạt trên dưới 20 năm qua.

Trong niềm tín thác và trông cậy vào Chúa nhân lành, chúng tôi hợp ý cùng người thân của anh Trần Văn Ký và mọi người quen thân gần xa của anh, trong đó có các thành viên của Cộng đoàn Công Giáo Việt Nam Metuchen, cầu cho linh hồn Gioan Baotixita Trần Văn Ký nghỉ yên muôn đời kề bên Chúa nơi Thiên quốc. Đồng thời cũng xin Gioan Baotixita không quên chúng tôi.

Chia Sẻ Tâm Tinh Về Đặc San Xuân Cộng Đoàn

Lê Thiên

Dưới đây là những chia sẻ từ một thành viên cao niên (84 tuổi) từng trải nghiệm đóng góp bài cho các Đặc san Xuân Cộng đoàn, dĩ nhiên mang tính chủ quan và rất bất cập, xin sẵn sàng đón nhận mọi trao đổi, góp ý, bổ khuyết. lethien280@yahoo.com; (908) 688-7789.

Đặc san Xuân Cộng đoàn CGVN Giáo phận Metuchen, NJ tồn tại có lẽ đã hơn 25 năm. Người viết đây chỉ là kẻ đến sau trong Cộng đoàn, không rõ lắm tiến trình hình thành và bước tiến của Đặc san, chỉ biết đó là dấu ấn tinh thần văn hóa Việt Nam của một tập thể nhỏ người Việt trên đất Mỹ này, dấu ấn của chữ viết và tiếng nói người Công giáo Việt Nam ở đây.

Đã 46 năm kể từ 30/4/1975, đất nước Hoa Kỳ trở thành quê hương thứ hai của người Việt thế hệ đi trước, nay lại là nơi chôn nhau cắt rốn thật sự của một số lớp trẻ hiện nay, vốn gốc gác Việt Nam... nay như mất gốc!

Hết rồi thế hệ đi trước. Vậy thì “truyền thống Việt Nam, văn hóa Việt Nam” của chúng ta còn gì để mà duy trì và phát huy ở đây? May ra còn lại tiếng nói Việt Nam, chữ viết Việt Nam (chữ quốc ngữ) ?

Cộng đoàn CGVN Metuchen thể hiện tinh thần bảo tồn văn hóa VN qua việc hàng chục năm phát hành Đặc san Xuân Cộng đoàn.

Chúng tôi thật hãnh diện và tự hào về một vài đóng góp nhỏ của mình vào Đặc san này. Mong Đặc san sống mãi với sức sống của Cộng đoàn nhờ các thế hệ tiếp nối, nếu Cộng đoàn giữ mãi tình đoàn kết xung quanh Chủ chăn của mình.

Tiếc thay! Trong quá khứ, hầu như một phần nào đó do những người chủ chốt của Đặc san lẫn tập thể Cộng đoàn có lẽ chưa tận tâm, tận lực lắm trong việc phát huy vai trò của Đặc san, nên Đặc san Xuân CĐ không đủ sức thu hút...

15 năm qua, kể từ khi Cha Phêrô Trần Việt Hùng được bài sai làm Quản nhiệm rồi tiến lên kiêm nhiệm Chánh Xứ Giáo xứ Mỹ Nhà thờ Đức Bà Czestochowa đến nay, ngài luôn đẩy mạnh việc phát huy và phổ biến Đặc san Xuân Cộng đoàn “mỗi năm mới có một lần” và ngài hết mực nâng đỡ nó.

Dẫu vậy, theo cái nhìn thô thiển cá nhân chúng tôi, sự hỗ trợ của Cha Hùng hầu như “chưa đủ trọng lượng về mặt quảng bá” bởi thiếu sự cộng tác hữu hiệu của tập thể cùng sự tác động của những người có trách nhiệm với “văn hóa-báo chí” Cộng đoàn.

Chẳng hạn, trong việc phân phối Đặc san có lẽ chúng ta cũng nên xem lại và tự hỏi mình có “máy móc” lắm không khi mỗi lần Đặc san được phát hành... chúng ta mang nó ra, đặt sẵn ở lối ra vào nhà thờ, ai thích thì lấy đem về... kiểu “báo chợ”! Người ta chẳng ai mượn mà với nó! Thử làm một cuộc thăm dò, chúng ta thấy ngay có bao nhiêu người mang báo về đọc hãy chỉ để “tham khảo các mục quảng cáo”.

Thiếu nghĩ, nếu có được một phương hướng “phát hành” đẩy mạnh việc phổ biến và khuyến khích người đọc góp ý, thì biết đâu Đặc san Xuân Cộng đoàn sẽ được chiếu cố hơn? Sẽ tăng số người đọc, góp ý, phản hồi? Và biết đâu từ đó cũng sẽ có nhiều người vui vẻ cộng tác viết bài cho Đặc san? Bấy giờ chúng ta ắt sẽ có đủ nguồn lực, không phải nhờ cậy tới những trang báo mạng nữa!

Dĩ nhiên, những bài vở và đề tài trên internet có giá trị của chúng. Chúng ta có thể “mượn”. Tuy nhiên, những đề tài ấy có phù hợp với thực tại Cộng đoàn chúng ta hay không, đó mới là quan trọng. Nhưng, thay vì “copy & paste” nguyên xi, tại sao chúng ta không biên tập lại và luận bình theo hoàn cảnh thực tế của Cộng đoàn mình? Nói cách khác, chúng ta “có thể dựa theo những bài trên mạng rồi sửa lại cho hợp với Cộng đoàn” Như vậy, chúng ta có thể làm công việc biên tập (edit), mà không bị cho là cóp (copy) hay đánh cắp.

Trừ lần đầu và là lần duy nhất cách đây hơn 20 năm, tôi đã góp mặt trong một đêm dài “duyet bài” cho Đặc san Xuân Cộng đoàn, nhưng bản

thân chẳng mận mà gì mấy với kiểu cách làm việc như thế này. Tôi chỉ mong người nào đã được phân công “duyet” bài, người ấy có trách nhiệm “edit” (duyet sửa bài) bài và trực tiếp với tác giả, không đùn đẩy trách nhiệm.

Năm nay, lần đầu tiên, sau khi nộp bài cho Đặc san, tôi được người phụ trách chính thức của Đặc san CĐ liên tục trao đổi với tôi về bài viết của tôi, cho tôi nhận ra những thiếu sót, bất cập trong bài, chỗ nào viết thừa, nơi nào bỏ sót, hoặc những câu, những đoạn văn lủng củng về văn phạm, từ ngữ...

Tôi hoàn toàn tâm đắc với cách làm việc của người phụ trách Biên tập Đặc san Cộng đoàn năm nay và chân thành cảm ơn.

Tin chắc Đặc San Xuân 2022 sẽ khởi sắc với nhiều hứa hẹn lạc quan cho tương lai Cộng đoàn bao lâu Cộng đoàn CGVN Metuchen còn đoàn kết xung quanh Cha Phêrô Trần Việt Hùng, dưới sự điều dắt mục vụ của ngài. ■

Bạn Ký,

Trí Kỷ của Chúng Tôi

Lê Thiên

Bài này do Lê Thiên chia sẻ với tư cách là người cao tuổi nhất trong Hội Cao Niên vùng Trung-Bắc New Jersey tại lễ an táng cố thân hữu Gioan Baotixita Trần Văn Ký ngày 28/12/2021 thay thế bài điều trần).

*Bạn tôi, Trần Ký đi rồi,
Nghẹn ngào tiếc nuối, bồi hồi nhớ thương
Nhớ anh nghị lực phi thường
Chúng mình khí phách hào hùng dân ta
Một thời chiến sĩ Cộng hòa
Hải quân giữ đảo Hoàng Sa chống Tàu*

*Nhưng rồi Ý Chúa nhiệm màu
Cho anh thoát hiểm lên tàu vượt biên
Hiểm nguy sóng gió triền miên
Được vào đất Mỹ, chọn liền nơi đây
Cộng đoàn sinh hoạt hằng ngày
Âm thầm khiêm tốn nhanh tay liền liền*

*Rồi thì nhập Hội Cao Niên,
Xin làm “chú tiểu” chẳng phiền lụy ai
Hàng tuần Thứ Bảy miệt mài
Chuyên chăm quét dọn Tòa Ngai Chúa Trời
Miệng luôn thoải mái nụ cười,
Tâm luôn hòa nhã với người xung quanh*

*Chẳng mưu lợi, chẳng cầu danh
Sống ngay, sống thật, đua tranh không màng
Tránh xa lợi lộc trần gian,
Nguyên thờ phượng Chúa, bình an trong lòng
Giờ thì anh thật thông dong
Trước Tòa Thiên Chúa, nghiệp công trần đầy,
Thiên đàng hạnh phúc từ đây,
Xin anh đừng bỏ bọn này trầm luân...*

Lịch Sử Một Vài Sinh Hoạt Của Cộng Đoàn Công Giáo Việt Nam Trong Giáo Phận Metuchen.

Phan Văn An

Cộng Đoàn Đức Mẹ Hồn Xác Lên Trời của người Công Giáo Việt nam tại Giáo phận Metuchen được thành lập vào trung tuần tháng 7 năm 1987. Nhưng “Vạn sự khởi đầu nan”. Mặc dầu được thành lập và được Giáo phận chính thức cho phép hoạt động, nhưng trong thời gian đầu mới chỉ có những sinh hoạt về Phụng Vụ vào những ngày Chúa nhật. Còn những sinh hoạt khác phải có thời gian mới bắt đầu vào khuôn khổ sinh hoạt bình thường. Sau đây, trong tinh thần “Ôn cố tri tân, xin ghi lại những sinh hoạt đã có trong Cộng Đoàn.

1/ Chương Trình Tôn Vương Đức Mẹ Tại Gia Đình:

Vào khoảng giữa năm 1991, do sáng kiến của hai anh H và N và được sự chấp thuận của cha quản nhiệm đương thời, phong trào Tôn Vương Đức Mẹ tại các gia đình được bắt đầu thực hiện. Sau thời gian ban đầu, hai anh giao sinh hoạt này cho Cộng Đoàn phụ trách. Người đầu tiên chịu trách nhiệm phối hợp chương trình này là anh P.V.A. Lúc này Cộng Đoàn chưa có website...nên người điều hành chương trình phải gọi đến từng gia đình để mời gọi và sắp xếp chương trình. Nếu gia đình nào chấp nhận thì vào buổi tối Thứ bảy, Tượng Đức Mẹ sẽ được rước tới gia đình và chương trình Tôn Vương được thực hiện. Cùng đến với Mẹ, có một số quý ông bà, anh chị em và một số em nhỏ cùng đi với cha mẹ. Chương trình “Tôn Vương Đức Mẹ tại gia đình” được khai mạc vào lúc

7.00 PM vào mỗi tối Thứ bảy. Nội dung chương trình đã được dọn sẵn trong một tập sách nhỏ “Suy Tôn Mẹ Là Nữ Vương Gia Đình”. Nội dung chương trình gồm phần khai mạc, phần sám hối, lần chuỗi Mân côi, thánh ca về Đức Mẹ, kinh Dâng Gia đình, lời nguyện gia đình, bài thánh ca Về Đức Mẹ và cuối cùng là phép lành kết thúc nếu có linh mục tham dự. Chương trình tôn vương kéo dài khoảng 30 đến 40 phút. Sau đó quý ông bà, anh chị em có thể ở lại hàn huyên, tâm sự và thưởng thức những gì gia chủ khoản đãi.

Để việc “Suy Tôn Mẹ Là Nữ Vương Gia Đình” được kéo dài, Ban Phụng Vụ còn mời gia đình tham gia vào việc phụng vụ vào ngày Chúa nhật sau đó như đọc sách thánh, dâng của lễ.

Để việc rước tượng được dễ dàng và người tham dự được thuận tiện, ban điều hành thường sắp xếp theo từng vùng, chẳng hạn vùng Metuchen, Piscataway, S. Plainfield v.v. Tổ chức này vẫn còn duy trì trong Cộng Đoàn đến hôm nay, nhưng vì nhiều hoàn cảnh nên không được thường xuyên như lúc mới bắt đầu. Vì lòng yêu mến Đức Mẹ và vì những phúc lợi thiêng liêng, kinh mời các gia đình trong Cộng Đoàn cố gắng tham gia chương trình một cách nhiệt tình hơn.

2/ Rước Kiệu Đức Mẹ:

Trong những năm đầu khi bắt đầu đến sinh hoạt tại giáo xứ Saint James, (1995) nhờ địa điểm rộng rãi và thuận tiện, vì vậy hàng năm vào dịp Lễ Đức Mẹ Hồn Xác Lên Trời, Bốn Mạng cộng Đoàn, Cộng đoàn thường tổ chức rước kiệu Đức Mẹ ở bãi đậu xe phía sau nhà thờ tiến vào nhà thờ trước khi cử hành thánh lễ. Trong thời gian đi kiệu, Ca đoàn hát những bài thánh ca về Đức Mẹ, còn giáo dân lần chuỗi Mân Côi, đọc Kinh cầu Đức Bà hoặc đọc những kinh quen thuộc về Đức Mẹ. Kiệu Đức Mẹ được đặt trên cung thánh cho đến sau thánh lễ và sau đó giáo dân có thể dâng hoa và cầu nguyện cùng Mẹ.

Vì nhiều lý do, trong những năm gần đây chương trình này không được thực hiện.

3/Làm Việc Kính Đức Mẹ Trước Thánh Lễ Chúa Nhật:

Sau khi Cộng Đoàn di chuyển đến sinh hoạt tại giáo xứ Saint James, nhờ có địa điểm rộng rãi và thuận tiện, nên thêm nhiều sinh hoạt được bắt đầu. Trong những năm tháng trước đây, vì địa điểm chật hẹp, nên Cộng Đoàn chỉ tới tham dự thánh lễ, không có những sinh hoạt khác. Ở giáo xứ Saint James, thánh đường rộng rãi, thời gian thuận tiện, nên trước thánh lễ, một số ông bà, anh chị em đã tụ họp trong thánh đường trước tòa Mẹ để lần chuỗi Mân Côi và hát những bài thánh ca tung hô Mẹ. Tiện đây xin phép trích đăng 15 ơn Đức Mẹ hứa ban cho những ai đọc kinh Mân Côi:

1/ Những ai trung thành phụng sự Mẹ bằng cách đọc kinh Mân Côi sẽ nhận được những ơn cao cả.

2/ Mẹ hứa sẽ phù trợ đặc biệt và ban nhiều đặc ân cho những ai đọc kinh Mân Côi

3/ Kinh Mân Côi sẽ là áo mã giáp để chống lại hỏa ngục. Kinh Mân Côi tiêu diệt thói xấu, giảm thiểu tội lỗi, và phá tan các nguy thuyết.

4/ Kinh Mân Côi giúp nhân đức và các việc lành triển nở. Kinh Mân Côi kéo nhiều tình thương và lòng thương xót của Chúa xuống trên các linh hồn; giúp người ta khinh chê thế tục cùng những giả trá của nó, và nâng tâm hồn họ khao khát những của trên trời. Kinh Mân Côi chính là phương tiện giúp thánh hóa các linh hồn.

5/ Linh hồn đến với Mẹ bằng kinh Mân Côi sẽ không hư mất.

6/ Những ai đọc kinh Mân Côi sốt sắng và áp dụng những mầu nhiệm của kinh Mân Côi vào đời sống mình sẽ không bị rủi ro. Chúa sẽ nhân từ với họ và họ sẽ không phải chết bất đắc kỳ tử. Nếu đã sống công chính, họ sẽ được bền vững mãi trong ơn Chúa và xứng đáng hưởng quê trời.

7/ Những ai thực lòng tôn sùng mầu nhiệm Mân Côi sẽ được ơn chịu các phép Bí tích trước giờ chết.

8/ Những ai trung thành lần chuỗi Mân Côi, khi sống và nhất là trong giờ chết, sẽ được ánh sáng

Chúa soi dẫn cùng với đầy dẫy ân huệ của Ngài. Khi lâm tử, họ sẽ được chia sẻ công nghiệp của các Thánh trên thiên đàng.

9/ Mẹ sẽ cứu khỏi lửa luyện tội những ai tôn sùng phép lần hạt Mân Côi.

10/ Những con cái trung thành của phép lần hạt Mân Côi sẽ được thừa hưởng vinh quang lớn lao trên trời.

11/ Nhờ lần hạt Mân Côi, các con sẽ được hết những gì mình xin.

12/ Những ai truyền bá phép lần hạt Mân Côi sẽ được Mẹ giúp đỡ trong lúc gian truân, khốn khổ.

13/ Mẹ đã xin Con Chí Thánh Mẹ ơn nầy cho những ai truyền bá pháp lần hạt Mân Côi, là họ sẽ được cả triều đình Thiên quốc cầu bầu cho khi sống và trong giờ lâm tử..

14/ Những ai đọc kinh Mân Côi đều là con cái Mẹ và là anh em với Con Một Mẹ Là Chúa Giêsu Kitô.

15/ Tôn sùng phép lần hạt Mân Côi là dấu chỉ chắc chắn cho phần rỗi linh hồn, nghĩa là sẽ được về Thiên Đàng.

4/ Đi Đàng Thánh Giá Trước Thánh Lễ Chúa Nhật Trong Suốt Mùa Chay:

Trước thánh lễ các Chúa nhật mùa chay, thay vì lần chuỗi Mân Côi, Cộng Đoàn đã dùng 30 phút trước thánh lễ để “Đi Đàng Thánh Giá”. Đây là thời gian thuận tiện để người giáo dân có dịp suy niệm về cuộc khổ nạn của Chúa Giêsu Kitô từ khi bị Philato xét xử, trên đường tiến đến núi sọ, chịu chết và táng trong mồ.

5/ Tĩnh Tâm Mùa Vọng Và Mùa Chay:

Để giúp giáo dân dọn mình sốt sắng Mừng Chúa Giáng Sinh, Cộng Đoàn đã cố gắng tổ chức một buổi tĩnh tâm ngắn để mọi người có cơ hội hồi tâm và lãnh nhận Bí Tích hòa giải hầu đón Chúa

Hài Đồng vào tâm hồn một cách xứng đáng và sốt sắng. Vì thời gian eo hẹp nên buổi tĩnh âm Mùa Vọng chỉ bắt đầu vào sáng Chúa nhật và chấm dứt vào trước thánh lễ lúc 1.00 PM và sau thánh lễ mọi người lãnh nhận Bí tích hòa giải.

Còn tĩnh tâm mùa chay thời gian dài hơn, thường bắt đầu vào tối Thứ sáu và cũng chấm dứt vào lúc 1:00 PM trước thánh lễ Chúa nhật và sau thánh lễ các cha sẽ ngồi tòa và giúp mọi người lãnh nhận Bí tích hòa giải. Trước đây vào thời gian này cũng có buổi tĩnh tâm cho giới trẻ, nhưng nay vì nhiều lý do nên không còn tiếp tục. Các linh mục nổi tiếng về giảng thuyết sau đây đã đến giúp Cộng Đoàn: Cha Lam, dòng Phanxico Việt nam, Cha Lưu Quang Bảo Vinh, dòng Chúa Cứu Thế Việt Nam, Cha Nguyễn Khắc Hy, Cha Vũ Thế Toàn, Cha Võ Tá Đê, Cha Vũ Đào, Cha Trần Đàm, Cha Thư, Cha Quảng, dòng Chúa Cứu Thế VN, cha Trần Công Vang.

6/ Tĩnh Tâm Mùa Chay Tại Nhà Dòng Mendham Và Hành Hương Tại Blue Army:

Những năm trước đây khi các Sisters Việt Nam ở nhà dòng Mendham còn đông, vào dịp Mùa chay các Sisters thường tổ chức một ngày tĩnh tâm cho các cộng đoàn Việt nam về tham dự. Nhưng thói quen tốt đẹp và hữu ích này không còn tồn tại.

Một sinh hoạt đạo đức khác cũng rất đáng đề cao. Vào Chúa nhật hoặc Thứ bảy cuối tháng Sáu hàng năm, Liên Đoàn Công Giáo Việt Nam miền Đông Bắc Hoa kỳ thường tổ chức ngày hành hương kính Đức Mẹ tại trung tâm hành hương, Blue Army tại Washington Township. Năm nào Cộng Đoàn Đức Mẹ Hồn xác Lên Trời cũng tham gia sinh hoạt này. Công tác cho ngày hành hương được ban tổ chức sắp xếp như Dâng hoa. Khiêng kiệu Đức Mẹ, Chặng Đàng Thánh Giá, Châu Thánh Thể, Ca đoàn. Năm nào Cộng Đoàn cũng chu toàn và được ca tụng, đặc biệt là

về dâng hoa, ca đoàn và chặng đàng thánh giá sống. Nói đến chặng đàng thánh giá sống, xin ghi lại một chuyện vui nhưng có thật. Năm đó (?) Cộng Đoàn Metuchen được giao cho việc suy niệm đàng Thánh giá. Nhóm nhĩ cộng đoàn phụ trách hoạt cảnh và diễn ngoài trời, xung quanh thánh đường. Đến chặng thứ 13” Hạ Xác Đức Chúa Giesu xuống mà phó ở tay Đức Mẹ” Không may chỗ hạ xác Chúa lại gặp ổ kiến lửa. nên mặc dầu Chúa đã sinh thì vẫn cử động được và Đức Mẹ thì ngồi không yên.

7/ Niệm Hương Trước Thánh Lễ Tất Niên Hàng Năm:

Thường trước đêm Văn nghệ truyền thống, Cộng Đoàn luôn có thánh lễ Tất niên. Buổi lễ này rất trọng thể, thường là có nhiều linh mục Việt nam tham dự. Có nhiều năm rất vui mừng được Giám mục giáo phận Metuchen đến chủ tế. Mục đích của buổi niệm hương trước thánh lễ là để tỏ lòng biết ơn, tưởng nhớ với người quá cố, chứ không liên hệ gì với những người đang còn sống. Xin lấy một ví dụ làm điển hình.

Tưởng nhớ các chiến sĩ quốc gia, các vị truyền giáo:

Những lúc nội chiến, ngoại xâm,
Bao nhiêu xương máu phủ đầy non sông.
Biết bao chiến sĩ anh hùng,
Hy sinh mạng sống giữ gìn giang sơn.
Đạo Chúa mang đến nguồn ơn,
Biết bao chiến sĩ ở miền phương xa.
Đức Tin gieo vãi nở hoa,
Nhiều người tin Chúa chan hòa Hồng ân....
Sống thời phục vụ xả thân,
Bây giờ khuất bóng hưởng ơn Chúa Trời.
Công lao các vị cao vời,
Nguyện xin Thiên Chúa đời đời ghi ân.
Xin dâng một nén hương trầm,
Đền ơn trả nghĩa muôn vàn kính yêu

8/ Picnic Cộng Đoàn Và Tết Trung Thu

Theo truyền thống đã có từ lâu trong Cộng Đoàn, hàng năm cứ vào dịp lễ Bốn Mạng Cộng Đoàn 15 tháng 8, Cộng Đoàn có ngày Picnic và Thánh lễ ngoài trời. Thánh lễ được bắt đầu vào khoảng 10:30 AM, sau đó là giờ ăn trưa. Thực phẩm cho bữa ăn trưa cũng như giải khát và những thực phẩm trong suốt ngày Picnic đều do Cộng Đoàn chu cấp. Sau buổi ăn trưa, mọi sinh hoạt được bắt đầu. Trò chơi cho giới cao niên gồm cờ tướng, Domino. Giới trẻ nam nữ có thể chơi volleyball hoặc túc cầu. Riêng các em nhỏ có môn cầu lông, kéo dây và nhiều trò chơi hấp dẫn khác. Trong suốt các giờ chơi, cộng đoàn luôn sẵn sàng nước ngọt, trái cây, bánh ngọt, chè v.v để các tham dự viên có giờ giải lao. Nếu ai không muốn tham dự các trò chơi trên thì có thể tụi 5, tụi 3 hàn huyền, tâm sự hưởng không khí trong lành ngoài trời sau những ngày làm việc vất vả hoặc tù túng trong nhà. Ngày Picnic kết thúc vào khoảng 6:00 PM cùng ngày, mọi người ra về trong sự nuối tiếc, hy vọng gặp lại nhau trong năm tới.

Tết Trung Thu: Hàng năm vào “Rằm Tháng Tám Âm Lịch”, gọi là Trung Thu hoặc tết Nhi đồng Cộng đoàn tổ chức cho các em thiếu nhi rước đèn và vui chơi, đồng thời các em cũng được thưởng thức những chiếc bánh trung thu rất thơm tho, mùi vị. Các vị phụ huynh cũng hiện diện và chung vui với các em, thưởng thức bánh trung thu để nhớ lại “những ngày xưa thân ái”.

9/ Bán Thực Phẩm Gây Quỹ:

Để có chút ngân quỹ cho những sinh hoạt của Cộng Đoàn, Ban thực ảm đã cố gắng hết sức mua sắm, nấu nướng để có những món ăn thuần túy Việt nam để bán vào dịp Đại lễ Giáng Sinh, Lễ Phục Sinh, đặc biệt là vào dịp “Văn nghệ truyền thống” trong ngày đầu năm mới Âm lịch. Đây là một công việc vô cùng khó khăn, cần nhiều người phụ giúp

và mất rất nhiều thì giờ. Mặc dầu khó khăn và tốn nhiều thì giờ, nhưng nhờ sự hy sinh tận tụy của nhiều người, kết quả rất tốt đẹp.

10/Chương Trình Gói Bánh Chưng, Bánh Tết Vào Dịp Tết Âm Lịch:

Mặc dầu Cộng Đoàn được thành lập khá lâu (1987), nhưng những sinh hoạt lớn vẫn chưa có cơ hội sinh hoạt, một phần vì địa điểm sinh hoạt không thuận tiện, phần vì thiếu nhân lực. Chính vì hai lý do quan trọng đó, nên một số sinh hoạt phải tạm ngưng. Mãi đến năm 1995, Cộng Đoàn được di chuyển về giáo xứ Saint James, một số sinh hoạt mới được bắt đầu. Vào năm 2000, Cộng Đoàn bắt đầu chương trình gói bánh chưng, bánh tết. Lúc khởi đầu số bánh được gói chỉ tiêu thụ trong Cộng Đoàn và rất khiêm tốn, nhưng sau này đã phát triển, số bánh được gói đã lên hàng ngàn, nhưng những ai chậm bước sẽ không có bánh để thưởng thức trong những ngày đầu năm.

11/Bữa Tiệc Tri Ân:

Thường sau khi “Đêm Văn Nghệ Truyền Thống” cũng như những sinh hoạt Cộng Đoàn đã hoàn tất, cha Quản nhiệm và Hội Đồng Mục Vụ thường tổ chức một buổi gặp gỡ các ông bà, anh chị và các em trong một buổi tiệc nhỏ thân mật để mọi người đã bỏ công sức, thời gian cho Cộng Đoàn có thời gian ngồi lại hàn huyền tâm sự và trao đổi kinh nghiệm cũng như rút ra ưu khuyết điểm cho những sinh hoạt trong tương lai. Bữa tiệc tuy nhỏ, đạm bạc, nhưng đầy tình thân thương, đoàn kết.

12/ Các Lớp Học:

Hàng năm Cộng Đoàn có tổ chức các lớp Việt Ngữ cho các em. Các lớp học có nhiều trình độ để các em có thể theo đuổi, lớp dành cho các em chưa

biết đọc biết viết cũng như cho các em đã đọc thông viết thạo tiếng Việt. Ước muốn của Cộng Đoàn là muốn giúp các em hiểu biết tiếng Việt để hầu giúp đóng góp vào việc bảo tồn nền văn hóa nước nhà ở hải ngoại.

Ngoài các lớp Việt ngữ, Cộng Đoàn cũng có những lớp giáo lý để giúp các em đến tuổi lãnh nhận Bí tích xưng tội lần đầu. Còn các lớp giáo lý Thêm sức, giáo lý hôn nhân và tân tòng thì Cộng Đoàn chỉ mở khi có nhu cầu, nghĩa là có số học viên yêu cầu.

13/ Các Hội Đoàn:

Hiện trong Cộng Đoàn, có ba Hội Đoàn đang sinh hoạt đó là: Hội các bà mẹ Công giáo, Hội Cao niên và Đoàn Thiếu Nhi Thánh Thể. Ngoài các hoạt động theo mục đích và tôn chỉ riêng của hội, các hội đoàn này cũng đã giúp Cộng Đoàn trong nhiều lãnh vực như thực phẩm, báo chí, văn nghệ, phụng vụ.

Trước đây Công Đoàn có những hội đoàn như Đạo Binh Đức Mẹ, Nhóm Nhí, Nhóm Dân Thân, nhưng nay không còn hoạt động thường xuyên.

15/Ấn Hành Đặc San:

Công việc này chỉ thực hiện một năm một lần vào dịp Xuân. Công Đoàn được thành lập đã 34 năm (1987) và đã ấn hành được 32 số Đặc San, năm nay là số 33. Đây là một công việc vô cùng khó khăn cả vấn đề bài vở cũng như vấn đề kỹ thuật. Tác giả của tập Đặc San hầu hết là thuộc thành viên của Cộng Đoàn, thỉnh thoảng có những người thân quen với Cộng Đoàn đóng góp. Nội dung của Đặc San bao gồm nhiều loại: thơ, văn, truyện, biên khảo. Số tác giả càng ngày càng giảm thiểu vì một phần vì tuổi tác, phần khác lại di chuyển đi nơi khác ở, không biết trong tương lai phần nội dung có được phong phú nữa không. Làm Đặc San cũng tốn nhiều công sức và tiền bạc, nhưng đây là “Đứa con tinh thần của Cộng Đoàn” nên dù có vất vả, tốn kém cũng cố gắng để làm quà

cho mỗi gia đình trong ngày đầu xuân. Mặc dầu Cộng Đoàn nhỏ bé nhưng đã làm được một việc lớn lao mà nhiều cộng đoàn lớn khác không thực hiện được. Đặc san được biểu miễn phí cho các gia đình trong Cộng Đoàn và những thân hữu.

Sau khi tờ Đặc San Xuân Ất Mùi 2015 được ấn hành với chủ đề “40 năm viễn xứ” tôi có gửi tặng cho vị giáo sư cũ của tôi ở Oregon, Hoa Kỳ, tôi đã nhận được lời cảm ơn và lời nhận xét như sau: “Cảm ơn A đã gửi Đặc San của Cộng Đoàn A cho mình. Thật quý giá. Mình sẽ xem hình thức và đọc nội dung. Hình thức tờ Đặc San trình bày rất trang nhã. Còn phần nội dung rất phong phú. Thú thực mình không biết những tác giả cộng tác trong Đặc San, ngoại trừ A, nhưng biết họ rất có nhiệt tình và cố gắng. Ngoài những tác giả trong Cộng Đoàn, thấy có nhiều tác giả nổi tiếng như nhà văn Phạm tín An Ninh cộng tác, đó là điều may mắn và hãnh diện. Một lần nữa, xin chân thành cảm ơn và cầu chúc Cộng Đoàn A đang sinh hoạt giữ mãi được truyền thống tốt đẹp này để đóng góp vào việc duy trì và bảo vệ nền văn hóa nước nhà ở hải ngoại. Thân F X H Đ Cảnh.

16/Đêm Văn Nghệ Truyền Thống:

Hàng năm cứ mỗi độ Xuân về, Cộng Đoàn có thói quen tổ chức đêm Văn nghệ. Chủ đề của đêm Văn nghệ và chủ đề của tập Đặc san giống nhau. Chương trình Văn nghệ thường kéo dài khoảng 3 tiếng đồng hồ, sau đó là phần số số và cuối cùng là chương trình dạ vũ. Đây là một sinh hoạt tốn rất nhiều thời gian và nhân lực. Hàng năm cứ khoảng sau Thanksgiving là chương trình văn nghệ bắt đầu tập dượt. Vấn đề khó khăn đầu tiên là nhân lực, kế tiếp là về thời gian. Mặc dầu khó khăn và trở ngại, nhưng ban Văn Nghệ vẫn kiên nhận và năm nào cũng thành công tốt đẹp.

Trên đây là những sinh hoạt đã có trong cộng đoàn, những với thời gian và nhiều lý do khác nhau có nhiều sinh hoạt đã không còn hoạt động.

Ước mong với lòng nhiệt thành và sự đóng góp của mỗi thành viên mọi sinh hoạt tốt đẹp vẫn được tiếp tục. ■

Lời Hay Ý Đẹp

Phan Van An lược lặt

- 1/ Nhân cách là một vị thần bảo vệ của con người (Heracltus)
- 2/ Phụ nữ đẹp làm vui mắt,
Phụ nữ đức hạnh làm vui lòng người.
(Napoleon)
- 3/ Lòng can đảm là biện pháp để đối đầu những điều không biết trước (Agatha Christie)
- 4/ Nỗi buồn bay đi trên đôi cánh của thời gian.
(La Fontaine).
- 5/ Phương hướng của bạn quan trọng hơn tốc độ
(Richard L. Evans)
- 6/Với thế giới, bạn có thể chỉ là một người,
nhưng với một người, bạn có thể là cả thế giới.
(Vô danh).
- 7/Kiến thức chỉ có được qua tư duy của con người
(A Einstein)
- 8/ Một ngày ngồi trách móc sao bằng một giờ làm việc. Một giờ này làm lòng ta nhẹ và túi ta nặng (Benjamin Franklin)
- 9/ Tình yêu chân chính có thể cổ vũ con người đánh thức sức mạnh đang say ngủ và tài năng tiềm tàng trong lòng anh ta. (Bocaccio)
- 10/ Lòng kiên nhẫn và thời gian làm được nhiều hơn là sức mạnh hay nhiệt huyết (La Fontaine).
- 11/ Sự thiếu thốn là người thầy giáo nghiêm khắc nhất. (Tục ngữ Nam tư)
- 12/Khi cái đầu nghỉ, cái lưỡi được nghỉ
(Ngạn ngữ Nga)

13/ Tài sản lớn nhất của bạn là khả năng kiếm tiền. Tài nguyên lớn nhất của bạn là thời gian (Brian Tracy).

14/Người đùm bọc che chở cho ta tốt nhất là tài năng và đức hạnh của chính mình. (Ngạn ngữ Pháp)

15/Điều ta biết là giọt nước, điều ta chưa biết là đại dương (Newton)

16/Anh càng phán xét nhiều thì anh càng yêu ít (Balzac).

17/ Không có tình bạn, tình yêu nào như tình yêu cha mẹ thương con (Beecher)

18/Nếu không có người bạn tốt thì ta khó mà biết được những sai lầm của bản thân (tục ngữ) ■

Hiếm Có: 126 Cặp Vợ Chồng Cùng Kỷ Niệm

*25 năm, 26 năm, 50 năm, 51 năm, 60 năm và 69
năm thành hôn*

Lê Thiên

Tuần san chính thức của Giáo phận Metuchen, Tiểu bang New Jersey Hoa Kỳ, tờ The Catholic Spirit (Tinh thần Công giáo) ngày 25 Tháng 11, năm 2021 có bài tường thuật về lễ kỷ niệm thành hôn của 126 cặp vợ chồng từng sống với nhau hạnh phúc trải qua những chặng đường dài từ 25 năm đến 69 năm.

- 01 đôi bạn mừng 69 năm gắn bó mặn nồng;
- 03: 65 năm bền bỉ trong yêu thương;
- 03: 60 năm trọn nghĩa vợ chồng;
- 22: 51 năm chan hòa đời sống phu thê;
- 52: 50 năm gắn kết kết yêu đương;
- 17: 26 năm hôn mặn nồng;
- 26: 25 năm đầu gối tay ấp.

Tờ The Catholic Spirit liệt kê đầy đủ danh tánh từng cặp tham dự ngày song nguyện hạnh phúc quý hiếm chưa từng thấy ở Giáo phận Metuchen. Có lẽ do tình hình dịch bệnh Covid-19, các đôi vợ chồng người Công giáo VN tuy nhiều cặp vợ chồng có dấu mốc đời sống “đôi bạn” chan hòa tình nghĩa yêu thương mặn nồng, nhưng đã

không ghi danh tham dự ngày kỷ niệm hôn phối như trên.

Thánh lễ do chính Đức Giám mục Giáo phận Metuchen, Đức Cha James F. Checchio chủ tế và thuyết giảng, đồng thời chủ sự chứng giám lời tái lập tuyên hứa hôn nhân của từng cặp vợ chồng. Sau Thánh Lễ ngài cùng chụp hình kỷ niệm với từng cặp. Mỗi cặp được nhận ngay một tấm ảnh kỷ niệm, chi phí do Giáo phận tài trợ.

Vợ chồng già chúng tôi tuy là thành viên của Giáo phận Metuchen và đang bước vào kỷ niệm 55 năm, nhưng đã không được diễm phúc tham dự biến cố trọng đại này. Dầu vậy, trong một dịp khác cách đây mấy năm, chúng tôi đã được Đức Giám mục James F. Checchio ân cần mở rộng vòng tay choàng lên vai chúng tôi trong tình ấp ủ thân thương quý mến; và chúng tôi cũng nhận được phép lành chúc phúc của vị Chủ Chăn mà chúng tôi không bao giờ quên.

Đức Cha James Francis Checchio sinh năm 1966 tại phố Camden, Tiểu New Jersey, Hoa Kỳ và thụ phong linh mục năm 1992. Sau 14 năm tận tụy trong thiên chức linh mục, ngày 08/3/2016 ngài được Đức Thánh Cha Phanxicô bổ nhiệm làm Giám mục Gp Metuchen (thay thế Đức Cha Paul Bootkoski nghỉ hưu). Ngày 03/5/2016 Đức Cha Checchio được tấn phong Giám mục, chính thức đảm nhận trách nhiệm Chủ chăn Giáo phận Metuchen. Trong thiên chức và trọng trách mới, Đức Cha Checchio luôn gần gũi giáo dân không phân biệt bất cứ sắc dân, chủng tộc, màu da nào. Riêng sự gắn bó của Đức Cha với Cộng đoàn Công Giáo Việt Nam trong Giáo phận Metuchen thể hiện tình cảm chan hòa đặc biệt.

Cố Chúng sinh Phêrô Trần Quốc Ngữ

Một nghĩa cử và tấm lòng mục tử của Đức Cha Checchio đã được tỏ rõ mà cả truyền thông chính thống Mỹ cũng nhiệt liệt tung hô, cụ thể khi Đức Cha nhận tin dữ: một Chúng sinh người Việt Nam thuộc Giáo phận của ngài – thầy Trần Quốc Ngữ vĩnh viễn ra đi tại thành phố New York vì một tai nạn giao thông thảm khốc ngày 12/5/2021. Đức Cha Checchio đã khóc và bày tỏ nỗi đau tận cõi lòng của ngài vì sự mất mát đau thương này, chẳng những đau thương cho gia đình thầy, đau thương cho người Công Giáo Việt Nam, mà còn đau thương cho Giáo phận Metuchen mà Đức Cha Checchio đang coi sóc cũng như đau thương cho chính bản thân Đức Cha.

Từ tấm lòng khắc khoải thương yêu trên, Đức Cha hết sức chu đáo trực tiếp chăm lo mọi việc hậu sự cho người đã ra đi kể cả việc đưa Thầy Ngữ về an táng nơi quê nhà Việt Nam dù là giữa cơn đại dịch, việc di quan như vậy không hề đơn giản. ■

Niềm Tin Vượt Qua

Suối Ngàn

Chúa ơi chưa có khi nào
Khắp toàn thế giới lâm vào khổ đau
Dịch bệnh làm cách xa nhau
Loài người chung một kiếp sầu Chúa ơi!
Ngập tràn tiếng khóc muôn nơi
Nhân loại mỗi lúc lìa đời một hơn!
Xin Ngài hãy xuống muôn ơn
Chữa lành thế giới trong cơn khốn cùng.
Đông tây nam bắc hải hùng
Già trẻ bỗng chốc lâm chung già từ!
Mẹ thật là Đáng trọng sự
Ơn thiêng nhờ Mẹ nhân từ chở che.
Nguyên xin Người hãy lắng nghe
Lênh đênh sóng dữ như bè trôi sông
Mong tìm thấy ánh hừng đông
Từng giây từng phút cây trồng ơn lành.
Như loài hoa cỏ mong manh
Ước mong giòng nước trong xanh suối nguồn
Đêm ngày lã chã lệ tuôn
Địa cầu u ám, nỗi buồn xót thương!
Niềm tin hòa với muôn phương
Hết lòng cung kính khiêm nhường nguyện xin
Chúa ơi xin ghé mắt nhìn
Trong cơn thảm cảnh trăm nghìn thương đau!
Trước muôn biển cổ nhiệm mầu
Vượt qua những khúc biển sâu mịt mù
Cát cao tiếng hát oai hùng
Đội vang khắp chốn không trung khải hoàn!
Tứ phương muôn tiếng hỷ hoan
Cát cao tiếng hát hợp đoàn ngợi ca
Tin yêu tình Chúa bao la
Chữa lành thế giới trước đà nguy nan.
Muôn nhà muôn nước bình an
Thoát làn sóng dữ nát tan chực chờ
Đưa dân về với bến bờ
Niềm tin nơi Chúa ngon cờ Phục Sinh. ■

<https://dongnuvuonghoabinh.org/van-tho-cong-giao/tho-niem-tin-vuot-qua---suoi-ngan-43124.html>

Một Số Lời Khuyên

Luộm Lặt Đó Đây

Lê Thiên

4 đặc điểm để nhận ra kẻ BIẾT sống

1. Biết mình, biết người, không đoạt công chiếm lợi của người khác về mình, nhận vơ đó là của mình, công mình.
2. Biết đặt mình vào vị trí của người khác để mà suy nghĩ và đồng cảm.
3. Biết tri ân, báo ân, đền ơn trả nghĩa, tôn vinh kẻ đã làm ơn...
4. Biết khoan dung với người khác bằng tấm lòng quảng đại, không so đo, tính toán...

5 điều người khôn ngoan không bao giờ làm

1. Không quá dựa dẫm vào người khác.
2. Không hành xử vô trách nhiệm.
3. Không chờ đợi vận may để giải quyết vấn đề

"Hope for the best but be prepared for the worst" (tạm dịch: Hy vọng điều tốt đẹp nhất và luôn tư thế sẵn sàng cho những điều tồi tệ nhất có thể xảy ra.

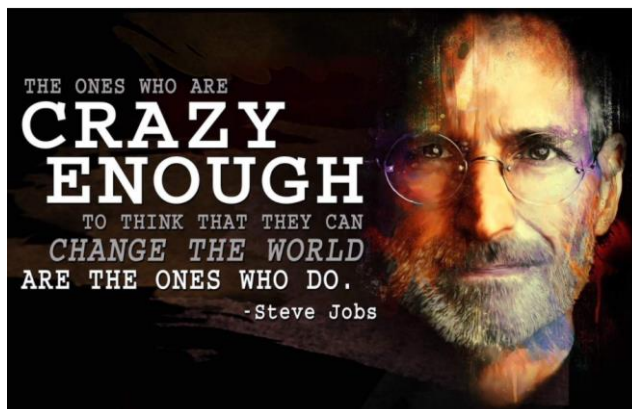
4. Không ngại học hỏi từ sai lầm.
5. Không từ bỏ ý tưởng của mình chỉ vì người khác không đồng tình

Biết cái gì nên từ bỏ, từ bỏ lúc nào để bắt đầu lại là điều tốt.

Không quá cao ngạo, quá ngang ngạnh; tuy nhiên, biết khi nào nên bỏ qua những lời đàm tiếu để vững vàng tiến lên, đi tới.

Steve Jobs từng nói: "Those who are crazy enough to think they can change the world usually do." Những kẻ điên rồ đến mức nghĩ rằng mình có

thể thay đổi thế giới lại thường là những người làm được điều ấy.

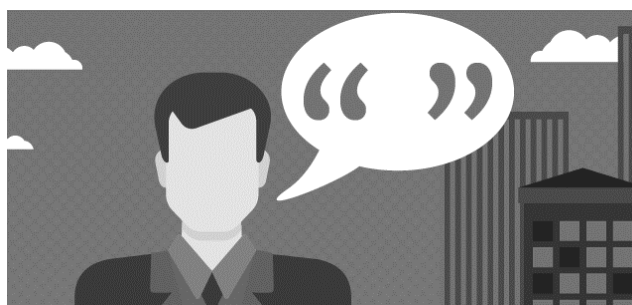

5 điều cần tránh để thành nhân

1. Điều xấu thứ nhất: Hại người lợi mình.
2. Điều xấu thứ 2: Thích nổi danh nhưng bất tài là đất nước suy.
3. Điều xấu thứ 3: Trẻ không học, già gàn.
4. Điều xấu thứ 4: Thích nổi loạn, làm loạn.
- Điều xấu thứ 5: Khinh già, nịnh trẻ (có tiền, quyền).

10 điều cần có để làm người

1. Hiếu thuận.
2. Thiện lương.
3. Chuyên cần.
4. Bao dung.
5. Thành thực.
6. Khiêm tốn.
7. Chính trực.
8. Tròn chữ tín.
9. Lạc quan.
10. Nhân hậu. ■

Tết Vui

Thầy Sáu. Nguyễn Trung Kỳ

Ngày còn nhỏ, mỗi lần về quê ăn tết rồi trở lại trường học, bạn bè thường hỏi nó: tết có vui không? Mắt nó sẽ sáng lên và trả lời ngay: "Vui!". Tết về được mẹ mua quần áo mới, được ăn ngon, được tiền lì xì.

Năm nay, dù đã lớn rồi, bạn bè cũng vẫn thường hay hỏi nó : Tết có vui không? Câu trả lời cũng vẫn như xưa: "Vui!" Nhưng lý do vui tết năm nay thật khác ngày xưa. Ngày xưa đất nước còn nghèo, gia đình cũng chẳng khá giả gì, mỗi năm tết đến mẹ mới mua quần áo mới cho các con, nấu những món ăn đặc biệt hơn ngày bình thường. Vì thế tết vui vì được ăn ngon mặc đẹp. Còn bây giờ, đất nước phát triển hơn, gia đình cũng đỡ đói khổ hơn, khi nào các con cần quần áo mới mẹ đều mua được. Nhờ kinh tế phát triển nên bữa ăn cũng chẳng còn đói khổ, thế nên tết cũng bình thường như bao ngày. Vậy sao nó trả lời các bạn tết vẫn vui?

Vui bởi vì năm nay nó ăn tết có mẹ. Ba năm liền mẹ nó bận làm việc ở phương trời xa, nó phải ăn tết một mình. Những năm trước, dù mẹ có nhờ người khác sắm sửa mọi thứ trong nhà, chuẩn bị chu đáo tết cho nó nhưng nó vẫn không vui, vì vắng bóng mẹ. Năm nay thật khác, năm nay nó có mẹ. Thế là đủ!

Đối với nó, mẹ còn hơn cả bầu trời. Gặp lại mẹ sau những năm xa cách, nó muốn nói thật nhiều nhưng dường như mọi cảm xúc đều đứng lại nơi cổ họng. Không chỉ nó, có lẽ mẹ nó cũng thế. Mẹ cố gắng bù đắp cho nó tất cả những thiếu thốn trong những năm qua. Mẹ nấu ăn nào là món Tây, món Việt theo kiểu Tây, món Tàu; nào là phở, là bún bò, là nem nướng. Mẹ giặt đồ, rửa chén, quét sân. Mẹ không để nó làm bất cứ việc gì. Đêm đến, tranh thủ lúc nó ngủ, mẹ lại cặm cụi lau nhà.

Giật mình thức giấc, nó hỏi: "Khuya rồi sao mẹ không ngủ?"

Mẹ trả lời nó: "Mẹ già rồi, khó ngủ".

"Mẹ để đó đi, mai con lau cho".

"Thôi, mẹ lau tí xíu là xong thôi mà. Con ngủ đi, ngủ bù lại những ngày thiếu ngủ ở trường".

...

Thình thoảng mẹ lại hỏi nó: "Đồ ăn mẹ nấu có ngon không?" "Ồ trên đó chắc con thiếu ăn hả? nhìn con hốc hác quá, ốm tọp da". "Con ăn thêm đi, mẹ nấu thêm cho con nha"... "Mẹ mới mua cho con mấy cái áo, mấy đôi vớ trong tủ đó, con mặc thử xem". Mẹ để ý đến nó như thế nhưng hình như mẹ quên mất chính mình. Lần này trở về, trán mẹ thêm nhiều nếp nhăn, tóc bạc nhiều hơn, rụng nhiều hơn, đôi tay của mẹ nhăn nheo hơn.

....

Những ngày phép của mẹ và nó nhanh chóng trôi qua, mẹ nó lại phải trở lại phương trời xa để làm việc, còn nó thì trở lại trường để tiếp tục học.

Tiền mẹ ở sân bay, nó muốn nói thật nhiều nhưng rồi lại không nói.

...

Mẹ ơi, con yêu mẹ nhiều lắm. Mẹ là người mẹ tuyệt vời nhất thế giới này. Con cảm ơn Trời đã cho con làm con của mẹ. Ở phương trời xa, mẹ nhớ giữ gìn sức khỏe, mẹ nhé. Mẹ hãy làm việc ít thôi, đừng gắng sức quá. Giá mà mẹ ở gần con để con có cơ hội chăm sóc mẹ. Con mong năm tới khi xuân về, con lại có mẹ để khi hết tết, con lại nói với bạn: "Tết vui!" ■

Cảm nghiệm một mùa tết,
Sống Vui, sdb.

Cảm Nghiệm của Chuyên Viếng Thăm

Sơ Maria Gwen Đỗ Ngọc Huyền

Trong cuộc đời, Chúa cho mỗi người nhiều cơ hội để gặp gỡ và quen biết tha nhân. Đôi khi vì sự ơ hờ của mình, bị mất nhiều dịp rất tốt đẹp. Còn đôi lúc, khi tâm hồn sẵn sàng, chính mình cảm nghiệm Chúa ngay trước mặt, lãnh nhận ân lành của Ngài và được biến đổi.

Vào cuối tuần ngày 6-7 tháng 11 năm 2021, con được hân hạnh gặp Chúa qua nhiều khuôn mặt vui tươi và dễ thương. Lần đầu tiên đến New Jersey, con liên lạc với Cha Chánh Xứ, xin phép thăm Cộng Đoàn để chia sẻ về ơn gọi thánh hiến cùng sinh hoạt với các em giới trẻ, cách riêng với các em trong Đoàn Thiếu Nhi Thánh Thể. Cha Chánh Xứ rất vồn vã và cho phép, còn khuyến khích con đến để rút kinh nghiệm và làm chứng nhân cho Chúa Kitô.

Nhưng thật ra, thay vì làm chứng nhân cho quý Ông Bà Anh Chị em, ngược lại con thấy rất nhiều “đèn sáng” làm gương cho con:

- Các Thầy Cô hy sinh tận tụy dạy các em trong lớp Việt Ngữ-Giáo Lý dù số học sinh ít vì bệnh dịch Covid;
- Các Bác các Anh chuẩn bị bàn ghế trong Hội Trường cho các em, lau thật sạch, và rồi sau khi học xong mau mắn dọn bàn ghế, quét sàn nhà, thu dọn để Đoàn Thiếu Nhi có nơi sinh hoạt.

Mỗi người giúp một tay, đưa lại niềm vui cho nhau, chứng tỏ sự đoàn kết, lòng yêu mến Chúa và xây đắp tương lai của Giáo Hội – vun trồng cho thế hệ sau này. Thật đáng phục!

Khi con tham dự Thánh Lễ, có ba em đọc Sách Thánh bằng tiếng Việt. Tuy không phải ngôn ngữ chính, nhưng các em có thiện chí cố gắng. Đó cũng là gương sáng cho con. Tiếng hát véo von của Ca Đoàn và sự tham gia tích cực của Cộng Đoàn cũng là dấu hiệu Chúa đang ngự giữa chúng ta.

Sau Thánh Lễ, giờ sinh hoạt với Đoàn Thiếu Nhi Thánh Thể rất vui. Qua các trò chơi và những giây phút chia sẻ thân tình với các em, con nhận ra tình yêu Chúa dành riêng cho mỗi người. Tuổi trẻ có sự đơn sơ, ngây thơ, cởi mở học hỏi, làm cho con cảm thấy cũng trẻ thêm vài tuổi!

Xin chân thành cảm ơn Cha Chánh Xứ, quý Ông Bà Anh Chị em đã làm chứng nhân cho con, để lại những kỷ niệm tốt đẹp trong cuộc thăm viếng. Xin Thiên Chúa và Mẹ Trinh Vương luôn đồng hành với Cha và quý vị trong những ngày tháng sắp tới, ban ơn thêm sức để mọi người cùng cộng tác xây dựng Giáo Xứ và Giáo Hội. Xin Chúa và Mẹ tràn đổ muôn phúc lành hồn xác trên mọi phần tử của Giáo Xứ. ■

Trọng Kính,

Sơ Maria Gwen Đỗ Ngọc Huyền, CMR
Dòng Trinh Vương – Chi Dòng Hoa Kỳ
St. Louis, Missouri

Thánh Junipero Serra

(1713-1784)

Chứng nhân Đức tin giữa lòng thổ dân Hoa Kỳ

Lê Thiên & Lê Tinh Thông

Khi người Công giáo tại Hoa Kỳ cũng như trên khắp thế giới hết lòng yêu mến và trân trọng Thánh Junipero Serra, thì kẻ chống đạo càng nổi lên chống phá ngài, thậm chí đập phá các tượng chân dung ngài. Vì vậy, chúng tôi lại hân hạnh giới thiệu truyện của Vị Thánh này đến bà con trong CĐCGVN Giáo phận Metuchen qua Đặc San Xuân này.

Trong những ngày tháng đại dịch Covid-19 vừa qua, tại Hoa Kỳ đã nổi lên một phong trào mệnh danh là BLM (Black Lives Matter). Phong trào này tự cho mình cái sứ mạng “phát huy và bảo vệ đời sống của người Da Đen tại Mỹ”. Một số phần tử tham gia phong trào BLM muốn biến nó thành một lực lượng bạo động khuấy động khắp nước Mỹ. Người ta nhân danh bảo vệ quyền sống của dân thiểu số da đen mà gây nên những

cuộc bạo loạn điên cuồng, trong đó có việc đốt phá các nhà thờ, đập phá các tượng Thánh.

Theo Diễn Đàn Giáo Dân số 225 Tháng 8, 2020, cho đến nay, ngoài các nơi Thánh và tượng Thánh khác, tại tiểu bang California đã có 3 tượng Thánh Junipero Serra bị giật sập, bôi bẩn. Điển hình, vào tối lễ Quốc Khánh Hoa Kỳ, ngày 4/7/2020, một đám đông người da màu ở thủ phủ Sacramento đã giật sập bức tượng Thánh Junipero Serra, dùng lửa làm biến dạng khuôn mặt bức tượng và đập phá bằng búa tạ. Cũng theo ĐĐGD, đây là tượng thứ ba của thánh nhân bị nhóm BLM giật sập và hủy hoại trong những ngày gần đây.

Đọc bản tin trên, một số bạn Việt Nam hỏi: Thánh Junipero Serra là ai vậy? Chắc chắn nhiều người Công Giáo đã biết rõ về vị Thánh này. Với những ai chưa rõ về ngài, chúng tôi xin được ghi nhận vài nét đại cương về thánh nhân mà chúng tôi đã đọc được trên sách báo, cụ thể là cuốn “Men Who Made America - The Founders of a Nation” của tác giả Daniel da Cruz như sau:

Junipero Serra sinh ngày 24, tháng 11, năm 1713, tại đảo Majorca nước Tây Ban Nha bởi một gia đình trung lưu đạo đức. Được nhận Bí tích Thánh Tẩy ngay sau khi chào đời. với tên gọi là Miguel Jose. Lớn lên, cậu Miguel Jose theo học Trường các Cha Dòng Phanxicô tại quê nhà. Năm 15 tuổi, Jose đã có thiên hướng chọn đi tu làm linh mục. Cậu được các Cha Dòng Phanxicô đón nhận, cho đi học tại thành phố Palma, Tây Ban Nha để cậu theo đuổi ơn gọi.

Qua tuổi 30, Miguel Jose mới được thụ phong linh mục với tên gọi Dòng Phanxicô là JUNIPERO SERRA. Cha Junipero Serra được phái đi truyền giáo tại Mexico trong hai thập niên 1750 và 1760. Sau đó, vào khoảng năm 1771, ngài được cử sang Hoa Kỳ, tại Miền Nam California. Cha Junipero Serra lúc bấy giờ chỉ nhằm theo đuổi một mục tiêu: Mở giáo điểm truyền giáo nhắm vào các sắc dân bản địa vùng California. Dù chân bị tai nạn lúc hoạt động ở Mexico, Cha Serra đi cà thọt, nhưng ngài không nản chí, luôn lặn lội kiếm tìm con chiên.

Dân bản địa (thành phần thổ dân gọi là người Indians) ở California vốn là những người dân chất phác, hiền hòa gồm nhiều sắc tộc khác nhau. Họ sống hiền hòa, lao động cần cù, thông minh, thích học hỏi và tiếp tu nhanh chóng những gì học được. Trong vòng 14 năm đầu, Cha Serra đã cảm hóa và rửa tội được 6 ngàn người gia nhập Công Giáo, trong đó có đến 5 ngàn người là những thành viên tích cực. Không ít người trong số này trở thành cán bộ nòng cốt phụ giúp Cha Serra một cách đắc lực, nhiệt tình các mặt xã hội, kinh tế và tôn giáo.

Cha Junipero Serra dạy người thổ dân nói tiếng Tây Ban Nha, chỉ dẫn họ cách trồng trọt cũng như chăn nuôi và khai thác nông sản thực phẩm. Mọi thứ đều đạt kết quả khả quan khiến số thổ dân đi theo Cha Serra ngày một tăng. Cha đã phải “cầu cứu” Dòng Phanxicô từ Tây Ban Nha tăng cường một số linh mục thừa sai đến phụ giúp Cha mở thêm giáo điểm truyền giáo khắp Miền California.

Rồi để phục vụ nhu cầu tâm linh, Cha Junipero Serra dạy người bản xứ xây dựng nhà cửa kiên cố, nhất là xây dựng thánh đường. Sinh hoạt xã hội và tôn giáo xóm làng cũng như phố thị được phát huy ngày càng quy củ. Mở rộng giao thương, buôn bán trao đổi nông sản thực

phẩm sang các vùng khác tận phía Đông Hoa Kỳ cùng các nước Trung-Nam Mỹ Châu.

Đặc biệt, đó là thời kỳ mà người dân ở California khám phá được những mỏ bạc, mỏ vàng đầy hứa hẹn. Chỉ tiếc là vì nền văn minh thời đó còn hạn chế, phương tiện máy móc chưa hiện đại để có thể đào sâu xuống lòng đất nơi mà các quặng mỏ “ẩn mình” tận đáy sâu không dễ khai thác. Dù vậy, người dân từ các nơi khác trên lãnh thổ Hoa Kỳ cũng như từ Nam Mỹ đã dồn dập kéo đến tạo nên phong trào tìm vàng, đào vàng náo nhiệt.

Chỉ 10 năm sau khi Cha Junipero Serra đặt chân lên California, một thành phố mang dáng dấp “hiện đại” được mọc lên từ sáng kiến và thiết kế của Cha Junipero Serra. Ngài đặt cho thành phố ấy một tên gọi thật dài bằng tiếng Tây Ban Nha: El Pueblo de Nuestra Señora la Reina de Los Angeles de Porciuncula – Thành phố Đức Bà Nữ Vương các Thiên Thần Porciuncula. Cái tên gọi ấy thật khó nhớ đối với dân chúng. Người ta đã nhanh chóng rút ngắn tên gọi ấy thành cái tên LOS ANGELES cho đến nay. Rồi thì Los Angeles trở thành trung tâm kinh tế hàng đầu của cả Hoa Kỳ và thế giới cho đến ngày nay.

Quả là ĐÔ THỊ CÁC THIÊN THẦN (Los Angeles), lưu danh muôn thế hệ.

Ấy là chưa kể vô số công lao và công trình mà Cha Serra đã đóng góp cho Giáo Hội cũng như cho đất nước Hoa Kỳ để có được một vùng California trù phú, giàu mạnh, khởi sắc.

Ngày 28/8/1784, Cha Junipero Serra lìa đời ở tuổi 70 tại cứ điểm truyền giáo San Carlos, một trong những giáo điểm chính Cha Serra thiết lập.

Riêng 9 giáo điểm đầu tiên do Cha Junipero Serra quản lý đã có hơn 4,600 dân bản xứ gia nhập đạo Chúa, về sau lại có thêm hơn 6,700 Dân Bản Địa khác gia nhập đạo cho tới cuối năm 1784.

Từ thập niên 1940 đã có một trào lưu tín hữu Công Giáo Hoa Kỳ dâng thỉnh nguyện thư lên Tòa Thánh xin chính thức nhìn nhận Cha Junipero Serra là Thánh.

Năm 1988, Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II tuyên phong Chân phúc cho Cha Junipero

Serra. Đến năm 2015, Đức Thánh Cha Phanxicô tôn vinh ngài là Hiển Thánh.

Ngày 23/7/2015, nhân chuyến tông du Hoa Kỳ, ĐTC Phanxicô cử hành Thánh lễ đại trào trọng thể tại Vương cung Thánh Đường Đền Thờ Quốc Gia Đức Mẹ Vô Nhiễm ở Thủ đô Washington, chính thức làm lễ tuyên phong Chân phúc Junipero Serra là hiển thánh.

Trong Thánh lễ hôm ấy, ĐTC Phanxicô nhấn mạnh với cộng đồng dân Chúa nước Mỹ và khắp thế giới rằng “Thánh Serra đã tìm mọi cách bênh vực phẩm giá người thổ dân ở đây cũng như cộng đồng của họ. Chính ngài [Thánh Serra] là người đã che chở người dân bản địa khỏi bị ngược đãi và lạm dụng”.

Chúng ta nguyện xin Thánh Junipero Serra cầu bầu cùng Chúa cho mọi sắc dân trên đất nước Hoa Kỳ biết sống tinh thần đồng cảm để không còn nữa những cảnh ngược đãi, lạm dụng và bạo loạn vì chủng tộc hay vì bất cứ lý do trần tục nào khác. ■

Mừng Lễ Mẹ Mân Côi

Lm. Biển Xanh

*Hôm nay mừng lễ Mân Côi
Bao nhiêu gian khó bồi hồi dương gian
Công nhân cực khổ làm than
Trở về tay trắng muộn màng mang theo.*

*Dịch bệnh tiếp tục bám theo
Miền quê thành phố khó nghèo đời con
Mẹ già em bé còn son
Trái qua mưa nắng biết còn trông ai!*

*Hy vọng một chút tương lai
Lương tâm rộng mở sánh vai phận đời
Mạnh thường quân mọi thời
Cho đi quảng đại gọi mời chúng ta.*

*Việt Nam con cháu một nhà
Chung tay góp sức vượt qua dịch này
Lời kinh vang vọng đó đây
Cùng Mẹ dâng tiến sum vầy Chúa ban.*

*Mân Côi lời kinh ca vang
Siêng năng lần hạt Chúa càng ban ơn
Vượt qua sóng gió tử hờn
Quyết tâm vượt khó không sờn hiểm nguy.*

*Gương Mẹ tuyệt mỹ sá chi
Xin vâng phó thác ngại gì tương lai
Con Mẹ cùng bước sánh vai
Hồn an xác mạnh mai ngày vinh quang. ■*

<https://gpcanθο.com/mung-le-me-man-coi/>

Cầu Thủ Bóng Đá Làm Dấu Thánh Giá

Lê Thiên

Nhân dịp tĩnh tâm Mùa Vọng năm 2021 tại Cộng đồng CGVN Đức Mẹ Hồn Xác Lên Trời, Giáo phận Metuchen, New Jersey, Hoa Kỳ, trong hàng cử tọa có người hỏi Cha Giảng phòng (Lm Trần Văn Quảng DCCT) về cách thức người giáo hữu Công giáo làm DẤU THÁNH GIÁ. Cha Quảng giải thích rõ ràng và đầy đủ. Nhân chuyện làm Dấu Thánh Giá tay phải, tay trái, chúng tôi nhớ lại chuyện một cầu thủ người Việt Nam làm dấu Thánh Giá ngay trên sân cỏ Việt Nam khiến truyền thông mạng bàn tán không ít. Chúng tôi có ngay một bài về biến cố này trên nhiều mặt báo, nay xin đưa lên Đặc san Xuân Cộng đoàn chia sẻ cùng bà con.

Giới hâm mộ bóng đá (túc cầu) chắc không lạ gì hình ảnh các cầu thủ quốc tế làm dấu Thánh Giá trên sân cỏ cầu nguyện với Chúa để tự tin hơn khi chơi bóng hoặc cảm tạ Chúa về một thành quả họ đạt được. Nhưng một cầu thủ Việt Nam chơi bóng cho Việt Nam trên sân cỏ Việt Nam, giữa Thủ đô của nước CHXHCN mà công khai làm dấu Thánh Giá, quỳ cầu nguyện thì quả là chuyện lạ.

Giải vô địch bóng đá Đông Nam Á 2018 là cuộc tranh tài giữa 10 đội bóng thuộc khu vực Đông Nam. Trận chung kết Giải bóng đá này cũng gọi là giải vô địch bóng đá AFF Suzuki Cup diễn ra ngày 15/12/2018 tại sân cỏ Mỹ Đình, Hà Nội giữa hai đội Malaysia và Việt Nam. Chiến thắng thuộc về đội Việt Nam. Các cầu thủ Việt Nam ôm lấy nhau sung sướng tột độ. Khán giả và các cổ động viên hò reo tung bồng. Cờ đỏ sao vàng tung bay rục rịch.

Cầu thủ VN và Dấu Thánh Giá

Giữa không khí ồn ào ấy, không ai ngờ thủ môn Văn Lâm vẫn đứng lặng ở khung thành. Rồi anh cúi gập tay, bước tới tựa đầu vào cột khung thành, đầy xúc động. Hai thủ môn dự bị của đội tuyển là Bùi Tiến Dũng và Tuấn Mạnh chạy tới ôm lấy Văn Lâm chúc mừng anh. Nhưng khi hai bạn đồng đội đã rời đi, Văn Lâm lại đi thẳng tới cột dọc khung thành. Anh làm dấu Thánh giá, rồi quỳ xuống cầu nguyện và ôm mặt che đi những dòng nước mắt hạnh phúc.

Thủ môn Văn Lâm làm dấu thánh rồi quỳ xuống. Ảnh 2sao.vn

Theo báo chí Việt Nam, thủ môn Đặng Văn Lâm vốn là một cậu con lai mà cha là người Việt, mẹ là người Nga. Chính Văn Lâm từng chia sẻ rằng, mẹ anh là người đã truyền tình yêu bóng đá và động viên anh theo nghiệp túc cầu. Mỗi lần Văn Lâm bước vào trận đấu căng thẳng, bà mẹ là Jukova Olga thường đến nhà thờ cầu nguyện cho con mình.

Người ta còn được biết, trong trận đấu chung kết AFF Cup 2018, hai vợ chồng bà Olga không dám theo dõi, nhưng đi vào một nhà thờ ở Moscow cầu nguyện cho đội tuyển Việt Nam và con trai thi đấu.

Theo Facebook Trương Quang Thi ngày 16/12/2018, hình ảnh ấn tượng nhất đối với anh là hình ảnh “một cầu thủ làm dấu Thánh và tạ ơn sau chiến thắng”.

Tác giả trang facebook ghi nhận: “Có thể nói đây là hình ảnh hiếm hoi ở cái đất nước mà Cộng

Sản từng đập đổ mọi tôn giáo để giành chỗ cho niềm tin vào đảng...”

Bạn Trương Quang Thi kể tiếp: “Ngay lập tức phân đoạn này bị cắt khi phát trên sóng truyền hình. Rõ ràng người ta không hề muốn toàn dân thấy nó, dù đó là một hình ảnh đẹp và rất nhân văn”.

Quang Thi còn giảng giải: “Người Công Giáo làm dấu Thánh Giá bằng cách chỉ tay vào ba vùng trước ngực theo hình thập giá mang ý nghĩa: Tạ ơn Đức Chúa Cha, Đức Chúa Con (Giêsu), và Chúa Thánh Thần. Đó là ba trụ cột, được gọi là Ba Ngôi trong niềm tin của người Ki Tô hữu. Người Công Giáo đọc kinh Lạy Cha mỗi tối, họ tín thác vào Thiên Chúa một lòng tin son sắt rằng những gì người ta có được hôm nay đều là sự ban ơn của Đấng toàn năng”.

Cũng qua cái nhìn của Trương Quang Thi, “người Công Giáo dựa vào Thiên Chúa, tín đồ Phật Giáo dựa vào Phật, các tôn giáo khác cũng như vậy. Con người ta cần có một niềm tin để vượt lên số phận vào những lúc nguy nan. Có thể không phép thần thông nào giúp họ, nhưng phải nhờ vào niềm tin ấy con người ta mới khai thác được tối đa năng lực của bản thân để họ vượt qua”.

Nhưng, dưới mắt Trương Quang Thi, “Cộng Sản không như vậy. Họ tin vào nòng súng và sức mạnh cách mạng, vào đường lối mà họ vay mượn rồi tô vẽ thêm cho nó long lanh. Nhưng rốt cuộc tất cả những thứ ấy chỉ là dối trá”.

Bạn Thi còn nhận xét sâu xa hơn, rằng: “Khi người ta tin vào sự dối trá thì hệ quả là cả xã hội luôn nghi hoặc mọi điều. Không có niềm xác tín, khi gặp hiểm nguy con người ta chơ vơ giữa bốn bề, và đó là lý do - người Việt dưới chế độ CS - luôn tham lam, giành giật, chen lấn, chiếm hữu lợi ích cá nhân, vì người ta luôn lo sợ vào tương lai bất định”.

Tác giả trang Facebook còn quả quyết: “Chính cái xã hội hỗn loạn ấy lại là thứ mà Cộng Sản nó cần. Nhìn vào một xã hội hỗn loạn, người ta tin rằng chỉ có Cộng Sản mới đủ khả năng duy trì trật tự. Và cứ như vậy Cộng Sản nó tiếp tục cai trị

người dân bằng nhà tù, còng, nòng súng, và sự nghi hoặc lẫn nhau”.

Từ cái nhìn và suy nghĩ trên, Trương Quang Thi kết luận: “Đó là lý do Cộng Sản luôn đàn áp những tôn giáo đem lại niềm xác tín cho con người.”

Đôi nét về Dấu Thánh Giá.

Người Công giáo Việt Nam không khỏi ít nhiều ngạc nhiên khi thấy chàng cầu thủ Văn Lâm làm dấu Thánh Giá khác thường: Tay anh đưa lên vai phải trước rồi sang vai trái, không giống “dấu Thánh giá Công giáo”. Đó là dấu Thánh Giá của người Chính Thống giáo. Mẹ Văn Lâm người Nga đạo Chính Thống Nga. Công Giáo và Chính Thống thực ra xuất phát từ một nguồn gốc, chỉ có đôi điều khác biệt, do điều kiện lịch sử tuy không cùng chung một cơ cấu tổ chức, nhưng vẫn cùng một niềm tin. Cộng sản Liên Xô coi Chính thống và Công Giáo là một nên đã từng ra sức tận diệt. Khi có điều kiện, chúng tôi sẽ trình bày chi tiết. Ở đây chúng tôi nhấn mạnh về khía cạnh vô thần của tập đoàn CSVN đối với tôn giáo, nhất là với Kitô giáo – Công giáo, Chính thống hay Tin Lành.

Đọc một số tài liệu Công giáo, chúng tôi lại được biết, khi người tín hữu Kitô (Công giáo & Chính thống giáo) làm Dấu Thánh Giá, họ không làm phù phép, không trừ tà như một vài người nghĩ như thế; nhưng qua một dấu chỉ đơn giản, họ nói lên lý tưởng đời mình, họ muốn Thánh giá ở với họ hôm nay, trên trán, trên môi, trên quả tim, với tất cả tâm hồn và thể xác, họ tuyên xưng đức tin vào Chúa Ba Ngôi khi họ đọc “Nhân danh Cha

và Con và Thánh Thần” trong mọi công việc của họ. (fr.aleteia.org, Jacques Gauthier, 2017-10-01, Tùng Lâm chuyển ngữ, phanxicô,vn)

Đức Thánh Cha Phanxicô từng nhắc nhở: “Bao nhiêu lần chúng ta đã làm dấu thánh giá một cách máy móc? Nhưng, làm dấu thánh giá không phải là chuyện thường tình. Đó là dấu hiệu nối kết giữa trời và đất, ôm trọn bản thể trong sự hiện diện của Chúa Ba Ngôi, tập hợp con người và thần thánh ở điểm trọng tâm là quả tim. Như thế cùng với thân thể, chúng ta làm chứng đức tin của mình. Các tín hữu kitô đã chết vì đã làm dấu thánh giá ở những nước không tôn trọng đức tin công giáo. Làm dấu thánh giá, một mình hay trong một nhóm là nói lên chúng ta thuộc về Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thần”. ■

Sài Gòn Ơi

Suối Ngàn

*Sài Gòn ơi! Hòn ngọc của Viễn Đông!
Trong nắng vàng lấp lánh những vần thơ
Sài Gòn ơi! Ta nghe từng hơi thở
Đẹp vô cùng đẹp trong cả giấc mơ.*

*Nắng Sài Gòn óng vàng rải đường tơ
Đầy nhân hậu bao dung từng câu hát
Cả Sài Gòn đẹp trong từng khúc nhạc
Từ xa xưa vang vọng bốn phương trời.*

*Nhưng hôm nay ta nghe lòng nức nở
Nghe trong lòng những lắng đọng sầu thương
Nắng vương vương, vương từng giọt trên đường
Chỉ còn thấy những hàng me lặng vắng.*

*Sài Gòn ơi! Đã bao đêm thức trắng
Mắt quầng thâm xa xăm dưới ánh đèn
Không tiếng cười, chẳng ai đó gọi tên
Một không khí lặng chìm trong trầm mặc.*

*Một mình em bên ly cà phê đắng
Gợi nỗi buồn trong đại dịch đơn côi
Tạm cách ly đành hai ngã chia đôi
Gọi tên em: Sài Gòn bao thương nhớ!*

*Sài Gòn ơi! Ta nghe lòng nức nở!
Khắp mọi miền gói ghém trọn niềm thương
Bao trái tim rung động từ muôn phương
Để Sài Gòn mãi ngập tràn hạnh phúc.*

*Sài Gòn ơi! Hãy vững tin từng phút!
Cùng hy vọng một ngày sẽ an vui
Sẽ chẳng còn giọt nước mắt ngậm ngùi
Mùa xuân đến có mai vàng rực rỡ.*

*Gửi Sài Gòn cả niềm thương nỗi nhớ
Tình con đường, tình phố xá thân yêu
Lời yêu thương gói trọn cả sớm chiều
Cùng hẹn ước giữa Sài Gòn ngập nắng.*
<https://dongnuvuonghoabinh.org/van-tho-cong-giao/tho-sai-gon-oi---suoi-ngan-43102.html>

Những Đặc Điểm Tiêu Biểu Của Một Người Chồng Mẫu Mực

Phan Văn An sưu tầm

Bất kỳ một người phụ nữ nào khi lập gia đình cũng mong mình lấy được một người chồng gương mẫu, chín chắn và trưởng thành. Nếu không phải là mẫu người đàn ông lý tưởng, hoàn hảo thì chí ít người ấy cũng là một người chồng mẫu mực, xứng đáng làm chỗ dựa cho người nữ nương tựa, lúc thịnh vượng cũng như lúc gian nan, lúc bệnh hoạn cũng như lúc mạnh khỏe. Như tục ngữ VN có câu “Thuyền mạnh về lái, gái mạnh về chồng”.

Tự bản thân người chồng phải luôn khẳng định rằng mình là ai trong gia đình và mình phải sống, cư xử và hành động như thế nào để xứng đáng là người gia trưởng, người thuyền trưởng, người lãnh đạo trong gia đình. Ông bà ta thường nói “Đàn ông xây nhà, đàn bà xây tổ ấm”. Đàn ông xây nhà, điều đó giúp ta liên tưởng tới hình tượng người chồng, người cha, người chủ trong gia đình. Họ có bốn phận xây dựng nền móng sao cho ngôi nhà gia đình được vững chắc, sao cho mọi thành viên sống trong đó được an toàn, êm ấm, sao cho mái nhà bằng vật chất luôn giữ được tình thương của mái ấm gia đình.

Đại văn hào Pháp Victor Hugo đã nói: “Ngôi nhà được xây bằng gỗ đá, bằng ngói, bằng cột bằng kèo. Gia đình được xây bằng những việc làm yêu thương. Nó sẽ trụ vững một ngàn năm”. Người chồng là gia trưởng chắc chắn sẽ phải là một nhân tố quan trọng trong việc vun trồng và phát triển tình yêu và hạnh phúc trong gia đình. Để đạt được điều đó, họ phải chứng tỏ mình có những phẩm chất và năng lực cần thiết mà bất kỳ người chồng nào cũng cần có nhằm đáp ứng kỳ vọng của người bạn đời mình.

Sau đây, ta có thể kể ra bảy đặc điểm tiêu biểu của một người chồng mẫu mực.

1- Mẫu Mực Về Sự Trưởng Thành Trong Tình Yêu

Phần đông phụ nữ rất sợ sống với một người chồng “trẻ người non dạ”, chưa đủ trưởng thành về tâm lý và trong tình yêu. Họ sống vô tâm, vô tư, vô lo và ham chơi. Những tuýp chồng này chưa đủ độ chín để có thể dành trọn tình yêu cho gia đình, cho vợ, cho con. Họ không hiểu tình yêu một cách đúng đắn và xem hôn nhân như một cuộc chơi, một canh bạc. Thích thì ở với nhau, chán thì bỏ nhau ngay. Chính vì vậy mà tình trạng ly hôn sớm nơi những đôi vợ chồng chưa trưởng thành, thiếu trải nghiệm luôn ở mức báo động. Người ta gọi những vụ ly hôn sớm của những đôi vợ chồng này là ly hôn xanh.

Chúng ta biết rằng, khi còn quá trẻ hay chưa đủ trưởng thành, người chồng thường không có được những suy nghĩ chín chắn về tình yêu lứa đôi một cách nghiêm túc. Họ chưa từng trải nhiều nên thường không có khả năng tiên liệu về những yếu tố ảnh hưởng đến đời sống hôn nhân gia đình. Hệ quả là họ nhanh chóng nhận ra hôn nhân là một gánh nặng không thể chịu đựng được và thường quyết định ly hôn ngay khi có thể.

Một tác giả đã nhắc đến sự cần thiết của sự trưởng thành về tình cảm như sau: Người đàn ông cần có một độ chín chắn nhất định, phải trưởng thành trong cảm xúc để sẵn sàng đối mặt với sóng gió và thất vọng trong cuộc sống. Khi xảy ra vấn đề, anh ta cần biết cách xử lý khôn ngoan và an toàn thay vì sốc nổi như một đứa trẻ. Cuộc sống nhiều biến động, điều quan trọng là anh ấy có thể đối mặt với các tình huống ấy một cách kiên cường, thậm chí phải nâng đỡ được bạn đời. Khả năng này sẽ quyết định chặng đường bình yên trong hôn nhân của hai người. [1]

Một người chồng mẫu mực luôn coi tình yêu là yếu tố quan trọng hàng đầu trong đời sống hôn

nhân gia đình. Và người ấy sẽ thể hiện tình yêu theo lời nhắn nhủ của thánh Phao-lô, như sau: “Anh em là những người được Thiên Chúa tuyển lựa, hiền thánh và yêu thương. Vì thế, anh em hãy có lòng thông cảm, nhân hậu, khiêm nhu, hiền hòa và nhân nại. Hãy chịu đựng và tha thứ cho nhau, nếu trong anh em người này có điều gì phải trách móc người kia. Chúa đã tha thứ cho anh em, thì anh em cũng vậy, anh em phải tha thứ cho nhau. Trên hết mọi đức tính, anh em phải có lòng bác ái: đó là mối dây liên kết tuyệt hảo...” (x. Cl 3,12-14).

2- Mẫu Mực Về Khả Năng Lãnh Đạo

Người ta thường liên hệ vai trò của người chồng trong gia đình với 3 hình ảnh: gia trưởng, thuyền trưởng và huynh trưởng. Tất cả những danh hiệu đều nói lên vai trò lãnh đạo chủ yếu của người chồng, người cha trong gia đình.

Người chồng đích thực là người gia trưởng, là người chịu trách nhiệm chung về mọi sinh hoạt và những liên đới trong gia đình. Người ấy sẽ thực hiện những nhiệm vụ cá biệt thích hợp liên quan vai trò lãnh đạo gia đình của mình. Những việc mà người chồng thực hiện sẽ đóng góp rất lớn vào việc xây dựng gia đình thành mái ấm tràn ngập yêu thương và hạnh phúc.

Có thể liệt kê ba nhiệm vụ chính sau đây của người gia trưởng: nhiệm vụ quản gia, nhiệm vụ quản lý và nhiệm vụ quản giáo.

Quản gia: Người ta vẫn thường hiểu người quản gia là người được thuê mướn để trông coi nhà cửa và làm các việc vặt trong nhà theo lệnh của gia chủ. Tuy nhiên trên thực tế, người chồng người cha trong gia đình cũng là một quản gia. Họ có nhiệm vụ quán xuyến các việc lớn nhỏ trong gia đình. Họ thức khuya dậy sớm. Họ lao động cật lực với đủ mọi thứ công việc mà không đòi hỏi lương bổng. Trách nhiệm của họ là tạo dựng một gia đình thành một tổ ấm trong đó mọi sinh hoạt được thực hiện một cách trôi chảy, tốt đẹp.

Tuy nhiên, phải thừa nhận điều này là cũng có nhiều vị gia trưởng không chu toàn bốn phận người chồng người cha của mình. Họ không hề quan tâm đến gia đình và những gì xảy ra ở đó. Sự hiện diện của họ trong gia đình rất mờ nhạt, bởi họ sống trong gia đình như một khách trọ. Đây là mẫu người đàn ông thuộc tuýp người “vô tâm – vô tư – vô lo - vô cảm – vô tích sự”. Thậm chí họ còn làm cho “nửa kia” có cảm giác đó không phải là bạn đời của mình nữa!

Người gia trưởng cũng còn là người quản lý của gia đình nữa. Quản lý ở đây không phải là độc đoán nắm giữ, điều hành tất cả, mà là quán xuyến mọi việc gia đình. Họ biết nắm bắt các nhu cầu của cả gia đình và của mỗi thành viên trong gia đình. Từ việc lớn đến việc nhỏ. Việc lớn có thể là xây cất sửa sang nhà cửa, mua sắm trang bị cho gia đình, việc sinh hoạt học hành của con cái v.v. Việc nhỏ có thể liên quan đến cái ăn cái mặc, kế hoạch chi tiêu trong gia đình. Dù gia đình ở trong bất kỳ hoàn cảnh nào, người gia trưởng tốt sẽ luôn quan tâm, lo lắng và điều hành các việc trong gia đình sao cho suôn sẻ, trôi chảy...

Cuối cùng, chúng ta biết rằng trong gia đình, con cái không thể thiếu bóng dáng và sự hiện diện của người cha được. Bởi như người ta thường nói: “Con không cha như nhà không nóc”. Cha mẹ không chỉ sinh con, nuôi con, mà còn phải dạy dỗ, giáo dục con cái nữa. Và đây là nhiệm vụ quan trọng nhất. Việc này thì kéo dài cả đời. Vì mười năm trồng cây, nhưng trăm năm trồng người. Hơn ai hết, người gia trưởng quan tâm và đầu tư công sức cho việc giáo dục con cái. Không thể khoán trắng việc này cho người vợ được. Có thể gọi đây là nhiệm vụ quản giáo của gia trưởng trong gia đình.

Trước hết họ kết hợp chặt chẽ với người bạn đời trong việc định hướng mục đích và các phương pháp giáo dục. Kế đến là kiên nhẫn thực hiện việc giáo dục con cái như thế nào cho thật hiệu quả và thích hợp. Sau đó, chính họ thường xuyên quan tâm theo dõi đời sống và các sinh hoạt của con cái để đáp ứng các nhu cầu của chúng, giúp đỡ chúng phát triển mọi mặt và đạt tới sự trưởng thành cần

thiết. Một điều quan trọng mà chúng ta cần lưu ý là chính bản thân người gia trưởng luôn phải là tấm gương sáng cho con cái về mọi mặt. Làm gương sáng đó chính là một phương thể giáo dục hiệu quả nhất, vì “Lời nói như gió lung lay, gương bày như tay lôi kéo”.

Người chồng mẫu mực luôn là một nhà lãnh đạo tài giỏi, có kỹ năng tốt, có lương tâm, có đạo đức và nhất là luôn là một tấm gương sáng trong gia đình.

3- Mẫu Mực Về Tư Cách Đạo Đức

Người phụ nữ nào cũng ước mong mình có một người chồng đạo đức, chuẩn mực và có lòng bao dung. Và họ cũng rất sợ những ông chồng nào vô đạo đức, sống buông thả, sống ích kỷ, sống vô kỷ luật...

Một tác giả đã viết như sau: Chúng ta biết rằng, trong gia đình, người chồng không có đạo đức thì không biết lo tròn bốn phận của mình, người chồng không có đạo đức thì suốt ngày lè nhè chửi mắng vợ con, vì là bợm nhậu; cuối tháng lãnh lương thì cùng bạn bè đi nhậu bia ôm, hát karaoke... Mọi việc trong nhà thì hoàn toàn một tay vợ trông coi, nhưng ông chồng lại không biết điều ấy, cứ lấy quyền làm chồng mà xử tệ với vợ con v.v. Trái lại, một ông chồng có đạo đức thì biết chu toàn bốn phận của một người cha, người chồng trong gia đình, biết yêu thương vợ, biết giáo dục con cái theo tinh thần Phúc Âm, nghĩa là biết thực hành Đức Ái ngay trong cuộc sống gia đình, biết ý thức vai trò to tát mà Thiên Chúa đã “phân quyền” cho, để tiếp tục tạo ra con người mới, sự sống mới mà không oán trách, than van. [2]

Một người chồng đạo đức thì luôn biết cư xử cách bao dung, tế nhị. Thánh Phao-lô đã khuyên nhủ đôi bạn sống bí tích và mẫu nhiệm hôn nhân dựa trên mẫu mực tình yêu và mối tương quan gắn bó giữa Chúa Ki-tô và Hội thánh. Đức Ki-tô đã yêu thương Hội thánh, đã hiến mình vì Hội thánh, đã chăm sóc, nuôi dưỡng Hội thánh, đã hy sinh cứu

chuyện Hội thánh thế nào thì vợ chồng cũng phải sống và đối xử với nhau như vậy.

Một cách cụ thể, thiết thực hơn, tình yêu trong hôn nhân Ki-tô hữu cũng phải phỏng theo lòng mến Ki-tô giáo, là điều mà thánh Phao-lô đã nhắc nhở trong thư 1Cor: “Lòng mến thì nhẫn nhục, hiền hậu, không ghen tương, không vênh vang, không tự đắc, không làm điều bất chính, không tìm tư lợi, không nóng giận, không nuôi hận thù, không mừng khi thấy sự gian ác, nhưng vui khi thấy điều chân thật. Lòng mến tha thứ tất cả, tin tưởng tất cả, chịu đựng tất cả...” (x. 1Cor 13, 4-7).

Thiết nghĩ, để sống trọn vẹn lòng mến như thế, một người chồng mẫu mực phải hy sinh, phải từ bỏ chính mình, phải quảng đại bao dung, phải chấp nhận cái chết-vì-yêu như Đức Ki-tô. Nhờ xây dựng trên nền tảng tình yêu ấy, cuộc hôn nhân của đôi bạn sẽ bền vững và hạnh phúc lâu dài.

Người đàn ông mẫu mực về tư cách đạo đức sẽ không bao giờ khiến bạn đời mình bị tổn thương, thất vọng, trái lại người ấy sẽ luôn là nguồn động viên an ủi và là chỗ dựa vững chắc cho người vợ thân yêu của mình.

4- Mẫu Mực Về Lòng Chung Thủy

Vừa qua, trên trang vnexpress.vn có bài viết tựa đề “Vì sao có những cuộc hôn nhân chết yểu?”, tác giả đã đề cập đến vấn đề “Hôn nhân không chung thủy”, như sau:

Hôn nhân là sự kết hợp của hai tâm hồn đồng điệu. Thế nên, điều cấm kỵ nhất của hôn nhân chính là một trong hai phía có hành vi không chung thủy, phá vỡ sự đồng điệu đó. Trong hôn nhân, tác động của sự thiếu chung thủy là vô cùng lớn, ví dụ gây cú sốc tinh thần to lớn cho nửa kia, làm mất sự tin tưởng và nảy sinh những cảm xúc tiêu cực: căm hận, ghen tuông, nghi ngờ..., kéo theo đó là những hành xử thiếu tử tế với đối phương. Ngay cả khi ngoại tình chấm dứt, thì

những vết thương nó để lại vẫn tồn tại theo thời gian, trở thành vết sẹo khó lành trong lòng nửa kia.

Kết quả một điều tra, thăm dò xã hội được thực hiện bởi chuyên trang Best Life (Mỹ) gần đây trên 441 người đã có gia đình và ngoại tình cho thấy, hơn một nửa (54,5%) đã chia tay ngay sau khi sự thật lộ ra. 30% khác cố gắng ở bên nhau nhưng cuối cùng đã chia tay, và chỉ 15,6% có thể duy trì quan hệ sau sự đổ vỡ lòng tin này”. [3]

Có thể nói, tình yêu và lòng chung thủy giữa hai vợ chồng được ví như ánh sáng và sức nóng của một ngọn nến. Ánh sáng càng rực cháy thì sức nóng càng mãnh liệt. Do đó, tình yêu trong hôn nhân là nền tảng quan trọng nhất và tình yêu ấy phải chân thực, tự do và bền vững như một sợi giây kết nối bền chặt hai người lại. Ai cũng biết tâm lý chung của đàn ông là mau chán và hay thay đổi. Đàn ông có thể yêu sở thích, bạn bè, sự nghiệp hơn gia đình, vợ con. Đàn ông có thể chia năm sẻ bảy tình cảm của mình cho một đối tượng nữ khác, theo cảm tính và ý thích riêng của mình.

Chính vì lí do đó mà khi cử hành bí tích hôn phối, hai người nam nữ đã phải công khai tuyên hứa về tình yêu và sự chung thủy của mình đối với bạn đời, lúc thịnh vượng cũng như lúc gian nan, lúc mạnh khỏe cũng như lúc đau yếu...

Một người chồng mẫu mực sẽ luôn coi trọng vấn đề chung thủy trong đời sống vợ chồng. Bởi vì lòng chung thủy chính là thước đo tình yêu của người chồng dành cho bạn đời mình.

5- Mẫu Mực Về Tinh Thần Trách Nhiệm

Những ai thường xuyên theo dõi một số chương trình trên truyền hình HTV 7 chuyên đề về hôn nhân gia đình, như “Vợ chồng son” hay “Tâm đầu ý hợp”, đều nhận thấy rằng các bạn nữ giới rất quan tâm đến tinh thần trách nhiệm của người chồng, người cha trong gia đình. Bởi vì trên thực tế hiện nay, nhiều đáng mà râu xem ra lơ là trách nhiệm trong gia đình. Có người khoán trắng tất cả mọi việc lớn nhỏ trong gia đình cho người

vợ, khiến cho người nữ mệt mỏi, suy sụp vì công việc quá tải.

Quá thực, người phụ nữ nào cũng rất sợ người chồng sống vô trách nhiệm. Bởi trong gia đình, người đàn ông là cột trụ, là lãnh đạo, là chỗ nương tựa cho mọi người liên hệ. Nếu người chồng thiếu trách nhiệm gia trưởng của mình, thì điều đó sẽ ảnh hưởng rất xấu tới hạnh phúc, hòa khí và sự tiến bộ chung của gia đình. Bởi, trong bất kỳ gia đình nào và trong hoàn cảnh nào, người chồng luôn bị ràng buộc bởi trách nhiệm của người đứng đầu gia đình. Trách nhiệm yêu thương nâng đỡ vợ, con. Trách nhiệm xây dựng mái ấm gia đình hạnh phúc. Trách nhiệm lèo lái vận mệnh gia đình. Trách nhiệm kiến tạo một gia đình đạo hạnh và gương sáng. Như một danh nhân đã nói, “Trong hôn nhân, người ta chia đôi quyền lợi và nhân đôi trách nhiệm” (Arthur Schopenhauer).

Tục ngữ VN có câu: “Đàn ông xây nhà, đàn bà xây tổ ấm”. Điều đó cho thấy sự phân chia trách nhiệm trong gia đình là quá rõ, vì thế người phụ nữ luôn kỳ vọng nơi chồng mình ý thức trách nhiệm cao, đồng thời ý thức đó phải được thể hiện qua những việc cụ thể hằng ngày. “Kế thì xay lúa, người thì bồng em...” là vậy.

Tiến sĩ Trần Mỹ Duyệt, trên trang web của UB Mục vụ Gia đình (HĐGMVN), trong bài viết “Phụ nữ muốn gì ở người chồng của mình?”, đã đưa ra 3 cái CỐ của người chồng trong đó ông nhấn mạnh chồng phải có trách nhiệm như thế nào. Tác giả viết như sau:

Trách nhiệm chính của chồng là yêu thương, bao bọc, che chở và lo lắng cho hạnh phúc của vợ. Nhiều người chồng vẫn hiểu một cách quá đơn sơ và cho rằng mình đi kiếm tiền về nuôi vợ, nuôi con là xong trách nhiệm. Đó là hình ảnh mà tôi thường gặp trong lãnh vực nghề nghiệp. Nhiều người chồng còn tệ hơn, không những không lo được cơm áo cho vợ mà còn trở thành gánh nặng của vợ. Không chỉ vợ, mà cả con cái cũng nheo nhóc, khổ sở với thái độ và lối sống vô trách nhiệm ấy. Đó là những người chồng bê tha rượu chè, nghiện hút, cờ bạc, và trai gái...

Một người chồng bỏ bê không lo tìm việc làm, nhưng sống bám vào đồng lương của vợ là người chồng vô trách nhiệm. Một người chồng không quan tâm đến sự an nguy của vợ con, không biết chia sẻ những trách nhiệm giáo dục con cái với vợ là người chồng, người cha vô trách nhiệm. Một người chồng không lo lắng cho vợ con, tối ngày chỉ lãng xãng chuyện ngoài đường với lý do bác ái, tông đồ, hoặc xã hội là một người chồng đặt sai trách nhiệm. [4]

Người chồng có thể nghèo, có thể thất học, có thể địa vị thua kém trong xã hội, nhưng không thể sống vô tâm, vô lo, không chu toàn trách nhiệm của mình trong gia đình. Để có một gia đình hạnh phúc, vợ chồng hòa hợp, con cái vui vẻ, điều không thể thiếu được đó là gia đình ấy có một người chồng và người cha mẫu mực về tinh thần trách nhiệm.

6- Mẫu Mực Về Việc Ăn Nói Giao Tiếp Trong Gia Đình

Đa số chị em phụ nữ rất quan tâm tới vấn đề giao tiếp và ăn nói của người chồng trong gia đình cũng như ngoài xã hội. Phụ nữ rất dị ứng đối với những ông chồng nào ăn nói lỗ măng, cộc lốc, thô thiển, đối với vợ con cũng như với người ngoài. Dù ở trong hoàn nào đi chăng nữa thì người đàn ông phải biết giữ mồm giữ miệng, ăn nói sao cho tế nhị, lịch thiệp và hòa nhã.

Tác giả D. Wahrheit trong cuốn “Cẩm nang Hạnh Phúc Gia Đình Kitô” có nói đến một đức tính quan trọng của một người chồng lý tưởng, đó là lịch sự. Tác giả viết như sau:

Nhiều người đàn bà than phiền như sau: Ước gì chồng tôi cũng nói năng và cư xử lịch sự với tôi như khi giao thiệp với người ngoài; hoặc: Khi ở một mình với tôi, chồng tôi quên hết cung cách của một người có giáo dục. Quả thực, có những người đàn ông nghĩ rằng, lịch sự đồng nghĩa với xã giao và như vậy phép lịch sự chỉ có giá trị đối với người ngoài mà thôi. Thực ra như người ta vẫn nói: lịch sự là hoa quả của bác ái, mà bác ái không có

luật trừ, thiết tưởng những người thân cận nhất của chúng ta cũng phải là những con người cần được đối xử một cách lịch sự hơn ai hết. Điều này lại càng đúng với người vợ. [5]

Ăn nói, giao tiếp, đối thoại giữa hai vợ chồng trong gia đình là điều hết sức quan trọng. Nhiều khi chỉ vì người chồng ăn nói vô duyên, giao tiếp vụng về hay bẻ tắc trong đối thoại mà phát sinh ra nhiều mâu thuẫn, có khi dẫn đến tan vỡ hạnh phúc vợ chồng.

Vậy trước hết, hãy tạo nhiều cơ hội để có thể gặp gỡ và trò chuyện với nhau. Chúng ta biết rằng, hôn nhân không phải là một “dịch vụ” sắp đặt hai bạn nam nữ cạnh nhau như hai bức tượng. Trái lại họ là những cá thể khác biệt, nhưng vì yêu nhau nên tình nguyện sống chung với nhau suốt đời. Do đó, trong suốt cuộc hôn nhân, họ chung sống trong cùng một mái nhà, sinh hoạt trong cùng một gia đình, ăn cùng mâm, ngủ cùng giường. Tất nhiên là họ sẽ có rất nhiều thời gian để tương tác với nhau.

Tuy nhiên trên thực tế, chúng ta dễ dàng chứng kiến những cuộc ly hôn, tan vỡ của nhiều đôi vợ chồng, kể cả những đôi mới kết hôn. Lý do ly hôn đơn giản chỉ là họ không thể sống chung với nhau do bất đồng, mâu thuẫn chồng chất. Cứ cái kiểu, “Ông nói gà, bà nói vịt”, hay “Trông đánh xuôi, kèn thổi ngược” thì sớm muộn gì cũng tan đàn xẻ nghé! Ca dao VN ta cũng có câu,

“Lời nói chẳng mất tiền mua

Lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau”.

Khi lời nói không còn làm vừa lòng nhau nữa thì chẳng khác gì như những nhát dao đâm vào trái tim bạn đời. Các nhà tâm lý học hôn nhân gia đình đều quá quyết rằng nghệ thuật giao tiếp ứng xử quyết định phần lớn cuộc hôn nhân hạnh phúc.

Ngoài ra, chúng ta cũng lưu ý tới phong cách nói năng, vì đó được xem là một lợi thế không tốn kém, nhưng thường có thể mang lại cho ta những kết quả tốt đẹp không ngờ. Vì khi ta chú ý lựa chọn cách nói năng hòa nhã, trước hết ta giữ được sự thanh thản, sáng suốt của chính mình. Thói quen nói năng hòa nhã là một trong những phương thức hữu hiệu để tu dưỡng tính tình. Như vậy, chúng ta vừa tránh làm thương tổn người khác mà đồng

thời cũng có lợi cho chính bản thân mình. Khi vấn đề được trình bày theo cách ôn hòa, người nghe sẽ dễ chấp nhận hơn vì điều đó tỏ ra là họ đang được tôn trọng. Ngay cả khi có sự bất đồng, chắc chắn chúng ta cũng sẽ nhận được một phản ứng êm dịu hơn.

Nói năng hòa nhã cũng là cách rất tốt để ta luôn tỉnh thức trong giây phút hiện tại. Khi ta nói, ta biết mình đang muốn nói gì và nên nói ra như thế nào. Bằng cách đó, chúng ta ý thức đầy đủ về bối cảnh giao tiếp hiện tại mà không bị chi phối bởi bất cứ định kiến hay sự lơ đãng nào. Nói năng theo cách nặng nề, thô lỗ thường là do thói quen tập nhiễm lâu ngày. Nói năng hòa nhã cũng là một thói quen ngược lại mà ta hoàn toàn có thể tạo ra được. Để có được hạnh phúc trong cuộc sống, chúng ta không thể không quan tâm đến việc “lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau”.

Trong gia đình, chồng không nên có thái độ gắt gỏng, nạt nộ vì tính cách đó chẳng bao giờ làm đẹp lòng ai. Có điều gì làm lỡ, những lúc vắng vẻ bảo nhau còn có lợi hơn nhiều, để cảm hóa hơn. Phụ nữ bao giờ cũng thích nghe những lời dịu dàng, êm tai và thích có những sự vỗ về nho nhỏ. Thân mật, nhưng đừng suông sã, không nên có hành động lỗ mãng đối với vợ, cả trong những lúc kín đáo nhất.

Người chồng mẫu mực về ăn nói luôn tâm niệm rằng bạo lực, nạt nộ, lớn tiếng không phải là cách để cảm hóa, thuyết phục vợ mình, mà thường đó chỉ là hành vi thất nhân tâm, gia tăng sự hiểu lầm, mâu thuẫn, bất đồng và khinh ghét mà thôi.

7- Mẫu Mực Về Cách Giải Quyết Mâu Thuẫn Xung Đột

Khi xảy ra mâu thuẫn, bất đồng, xung đột trong gia đình, thì người có trách nhiệm chính trong việc hòa giải chính là người chồng, người cha trong gia đình. Thay vì làm cho chuyện lớn ra hay đổ thêm dầu vào lửa, thì người cha hay chồng sẽ khôn khéo dàn xếp mọi chuyện được êm thấm. Đó là một tài khéo, một nghệ thuật của một người đàn

ông có uy tín và bản lĩnh. Như một danh nhân đã nói: “Bí quyết lớn nhất làm cho cuộc hôn nhân thành công là coi tất cả các tai họa là chuyện nhỏ và không bao giờ biến chuyện nhỏ thành tai họa” (Harold Nicholson).

Tác giả cuốn “Những quy tắc trong đời sống vợ chồng” đã nói về cách điều khiển và kiểm soát tình huống khi có xung đột, như sau:

Mâu thuẫn, xung đột, cãi vã là điều không thể tránh khỏi trong hôn nhân, dù ít hay nhiều. Nó không phải là vấn đề gì nghiêm trọng vì mọi cuộc hôn nhân đều phải có xung đột. Đời sống vợ chồng mà không có đôi lần cãi nhau thì cũng kém phần thú vị! Nếu cư xử khôn khéo và hợp lý, thì không những làm cho cuộc cãi vã mau kết thúc, mà còn làm cho tình cảm hai vợ chồng càng thêm thiết hơn.

Ngược lại, ta nóng nảy và không kiềm chế cái tôi quá lớn trong mình, ta sẽ dễ dàng đẩy cuộc tranh cãi vào ngõ cụt và làm tổn hại đến hôn nhân. Ta nên nhớ rằng, khi xung đột thì ta đang cãi nhau cho mục đích của hôn nhân mình, chứ không phải cãi để thắng bạn đời, cãi để ăn thua nhau. Hai vợ chồng nên thỏa thuận với nhau dù mâu thuẫn có lớn đến mấy thì cũng phải giải quyết và làm lành trong thời gian sớm nhất. Nếu đã quyết định tha thứ, hãy cố gắng tha thứ hoàn toàn, vì sự cảm hận chỉ làm tổn hại cả về tinh thần và thể chất cho chính ta và cho hôn nhân của ta. [6]

Đôi bạn cần nhớ một điều này là hãy tranh luận ôn hòa, tránh tối đa những xung đột trong giao tiếp. Thực ra, trong đời sống vợ chồng, không phải lúc nào mối tương quan giao tiếp cũng trơn tru, suôn sẻ cả đâu. Có những lúc vì một lý do bất đồng hay bất bình nào đó mà vợ hoặc chồng hay cả hai người đều nổi nóng. Sóng gió bắt đầu nổi lên.

Khi hai người bắt đầu đi vào cuộc tranh luận nảy lửa, tốt nhất cả hai đều nên bình tĩnh, nhường nhịn nhau. Ca dao VN có câu:

“Chồng giận thì vợ bớt lời

Cơm sôi nhỏ lửa một đời chẳng khê”.

Nếu vợ hay chồng cứ khăng khăng bảo vệ ý riêng chủ quan của mình mà không chịu hòa giải,

nhượng bộ thì “chiến tranh” sẽ nổ to! Khi một bên nóng nảy, bên kia cần nín nhịn, đợi cho nguội giận, bình tĩnh trở lại rồi mới trao đổi quan điểm với nhau.

Người ta nói rằng, tranh cãi luôn là một phần của mọi cuộc hôn nhân. Tranh cãi, tranh luận là chuyện bình thường. Nhưng nếu các cặp đôi thất bại trong việc thỏa hiệp thì thường là do sự ích kỷ và hiếu thắng của bản thân. Bên nào cũng muốn phe kia thay đổi. Ai cũng cho mình là đúng, đối phương sai. Một khi ai cũng bảo vệ ý riêng mình mà không chấp nhận dung hòa thì từ tranh luận sẽ chuyển sang tranh cãi, và cuộc tranh cãi thường trở nên căng thẳng.

Trên thực tế, không cặp vợ chồng nào mà không có lúc cãi vã, xung khắc nhau. Đó là điều tất nhiên. Họ chấp nhận sống chung là vì họ yêu nhau và muốn đem lại hạnh phúc cho nhau. Lúc đó, họ phải thấu hiểu nhau và học cách nhượng bộ nhau. Nhượng bộ là hy sinh một phần cái gì đó của mình vì ích lợi chung và vì lợi ích của người khác. Trong một cuộc cãi vã bất phân thắng bại, sự nhượng bộ tốt nhất chính là im lặng. Một danh nhân đã nói, “Phân nửa những vấn đề trong hôn nhân được giải quyết bằng cách giữ im lặng”.

Vợ chồng khi cãi nhau đừng quên điều này là, dù yêu thương cách mấy cũng khó có đôi vợ chồng nào mãi mãi hòa thuận. Thế nhưng việc gì cũng nên có chừng mực, mỗi khi cãi vã xong, cả hai nên dành chút thời gian để hòa giải một cách ôn hòa. Nhiều cuộc hôn nhân sẽ tốt hơn nếu người chồng và người vợ hiểu rõ ràng rằng họ đang ở cùng một bên chứ không phải ở hai phe đối lập.

Xét cho cùng, người chồng vẫn luôn là mẫu mực đúng đắn trong bất kỳ một cuộc tranh cãi, tranh luận hay bất đồng nào. Phải giữ im lặng khi cần thiết. Phải có thái độ ôn hòa, bình tĩnh, không nóng nảy, quát tháo. Phải chừng mực và công bằng trong mọi quyết đoán. Phải nhớ một điều này là “Nền tảng của tình yêu vợ chồng, đó chính là yêu thương và kính trọng nhau” (Elijah Fenton)./.

Xuân Nhâm Dần, Tết An Lành

Phan Văn An

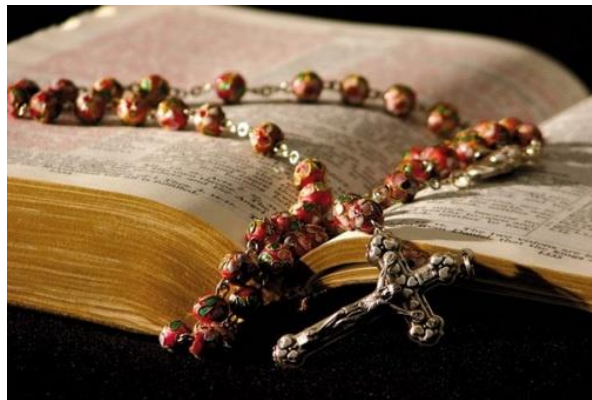
*Xưa nay xuân khứ, xuân lai,
U sầu, chán nản, tàn phai trong đời.
Ân đức Thượng Đế cao vời,
Người người chung hưởng, tràn đầy yêu thương.
Nhân tình thế thái mặng nồng,
Hun đúc tình nghĩa, chớ đờng xa nhau.
Âm thầm trọn nghĩa trước sau,
Mình vui chung hưởng mau mau kết đoàn.
Dùng tài, dùng sức kiện toàn,
Ân cần, nhẫn nại hân hoan cuộc đời.
Người trẻ nghị lực tràn đầy,
Tiếp tục sự nghiệp trong tay của mình.
Êm đềm sống cuộc nhân sinh,
Tinh thần đoàn kết sinh tình keo sơn.
Anh em hòa thuận luôn luôn,
Những lúc nghịch cảnh, sầu buồn có nhau.
Lúc hiện tại có mai sau,
An cư, lạc nghiệp luôn luôn đồng hành.
Người đời luôn sống hân hoan,
Hưởng phúc Thượng Đế trao ban dư đầy. ■*

Kinh Mân Côi Bản Tóm

Tất Tin Mừng

Lm Giuse Nguyễn Hữu An

Theo Đức Giáo Hoàng Léon XIII, chuỗi Mân Côi là bản tóm lược hoàn hảo của Tin Mừng, rất gọn gàng, dễ nhớ về những biến cố quan trọng trong cuộc đời Chúa Cứu Thế, từ lúc nhập thể với những năm tháng ẩn dật tại Nazareth, qua những ngày tháng rao giảng Tin Mừng Nước Thiên Chúa, đến cao điểm là cuộc khổ nạn, rồi phục sinh và vinh thăng. (x. Fanjeaux, Prions avec le Rosaire, Lyon 1956, tr. 25).

Kinh Mân Côi là “cuốn Tin Mừng rút gọn”. Đức Giáo Hoàng Phaolô VI đã diễn tả điều này: “Kinh Mân Côi là kinh nguyện đậm chất Kinh Thánh... Chuỗi Mân Côi rõ ràng hướng về Đức Kitô và Ba Ngôi Thiên Chúa”. (x. Tông Huấn Lòng tôn sùng Đức Trinh Nữ Maria, số 46).

Trong phần mở đầu của Tông Thư Kinh Mân Côi Trinh Nữ Maria, Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II viết: “Mặc dù rõ ràng mang đặc tính Thánh Mẫu, Kinh Mân Côi tự bản chất là một kinh nguyện có trọng tâm là Chúa Kitô. Qua những yếu tố bình dị của nó, Kinh Mân Côi chứa tất cả những gì sâu xa của toàn thể sứ điệp Phúc Âm. Có thể nói rằng Kinh Mân Côi là một tổng hợp của Phúc Âm”.

Chuỗi Kinh Mân Côi được dệt nên từ kinh Lạy Cha, kinh Kính Mừng và kinh Sáng Danh, đây

là những kinh nguyện rất đẹp, có truyền thống từ xa xưa và có nguồn gốc trong Tin Mừng. Kinh Lạy Cha là lời kinh Chúa Giêsu dạy các môn đệ cầu nguyện (Mt 6, 9-13; Lc 11, 2-4). Kinh Kính Mừng là sự nối kết giữa lời chào của Tổng Lãnh Thiên Thần Gabriel trong buổi truyền tin và lời bà Êlisabet mừng Đức Mẹ trong ngày Mẹ thăm viếng gia đình ông Giacaria (Lc 1,39-44; Lc 1,28-30). Câu “Thánh Maria Đức Mẹ Chúa Trời, cầu cho chúng con là kẻ có tội khi này và trong giờ lâm tử, Amen” là lời cầu khẩn của Hội Thánh. Kinh Sáng Danh là vinh tụng ca, Hội Thánh ca tụng Thiên Chúa Ba Ngôi, là mục tiêu của mọi chiêm ngưỡng Kitô giáo. Bởi vì Đức Kitô là con đường dẫn chúng ta đến Chúa Cha trong Chúa Thánh Thần. (x. Tông Thư Kinh Mân Côi, số 43).

Khi lần hạt, chúng ta đọc Kinh Lạy Cha, Kinh Kính Mừng và Kinh Sáng Danh. Đọc 1 kinh Lạy Cha, 10 kinh Kính Mừng, 1 kinh Sáng Danh, thì gồm một mầu nhiệm. Chuỗi Mân Côi đan kết 20 biến cố cứu độ của Tin Mừng được chia làm 4 nhóm:

- Năm sự Vui: gồm 5 sự kiện trong cuộc đời thơ ấu của Đức Giêsu.
- Năm sự Sáng: gồm 5 sự kiện trong cuộc đời công khai của Đức Giêsu.
- Năm sự Thương: gồm 5 sự kiện trong cuộc thương khó của Đức Giêsu.
- Năm sự Mừng: gồm 5 sự kiện vinh quang.

20 mầu nhiệm ấy là những sự kiện cốt yếu trong Tin Mừng. Đó chính là bản tóm tắt cuộc đời của Chúa Giêsu Kitô và cũng là của Đức Maria. Sau khi đã chiêm ngắm những mầu nhiệm ấy, chúng ta còn cầu xin những ơn cần thiết để làm người và làm con Chúa cho xứng đáng.

20 mầu nhiệm kinh Mân Côi kết thành một chuỗi các biến cố cứu độ quan trọng trong Tin Mừng. Khi đọc kinh Mân Côi, cùng với Đức Maria, chúng ta tôn thờ Thiên Chúa Ba Ngôi. Như thế, Kinh Mân Côi là phương thể đưa chúng ta đến trung tâm điểm của phụng tự Kitô Giáo là tôn thờ, ca ngợi, khẩn cầu Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thần.

Ngày nay, Lời Chúa được nhấn mạnh rất nhiều và được đề cao đặc biệt trong đời sống tín hữu. Công đồng Vatican II canh tân phụng vụ, mong muốn lòng đạo đức Kitô hữu phải có một căn bản khách quan và vững vàng hơn. Căn bản đó là Kinh Thánh và Phụng Vụ (x. Hiến chế về Phụng vụ thánh, 24). Ngoài Thánh Lễ và Các Giờ Kinh Phụng Vụ, Chuỗi Mân Côi đáp ứng được những đòi hỏi này. Vì các kinh đọc trong Chuỗi Mân Côi, là những kinh lấy từ Kinh Thánh và Phụng Vụ. Còn các mầu nhiệm cũng có nội dung suy ngẫm là cuộc đời Chúa Cứu Thế, rút ra từ các sách Tin Mừng (x. Tông huấn về Lòng tôn sùng Đức Trinh Nữ Maria, số 44).

Chuỗi Mân Côi là bản tóm tắt gọn gàng, để nhớ về những biến cố quan trọng trong cuộc đời Chúa Cứu Thế. Mân Côi là những bông hồng đẹp được tượng trưng bằng các kinh Kính Mừng để tôn vinh Người. Đức Mẹ đã có mặt trong cuộc đời Chúa Cứu Thế từ những giây phút đầu cho đến những giây phút cuối.

Kinh Mân Côi là lời kinh phổ cập, đó là kinh nguyện của mọi tín hữu. Ai cũng đọc được, từ người trẻ cho đến người già, người thông thái cũng như người ít học, người giàu hay người nghèo, người khỏe mạnh cũng như người đau yếu, khi vui cũng như lúc buồn, khi làm việc cũng như lúc nghỉ ngơi. Kinh Mân Côi có thể đọc được ở bất cứ đâu hay trong hoàn cảnh nào, ở nhà thờ, ở nhà mình, ở ngoài đường, trong nơi yên lặng hay giữa chốn ồn ào náo động và nhất là đọc chung với nhau trong gia đình hay những khi có đông người công giáo họp nhau lại. Đọc Kinh Mân Côi với ý thức là mình đang làm một công việc có chất Tin Mừng, được Giáo Hội công nhận và nhiệt tình khuyến khích, một công việc thu tóm lại tất cả cuộc đời Chúa Cứu Thế.

Đức Giáo hoàng Phaolô VI khích lệ: “Bản chất việc đọc kinh Mân côi đòi hỏi nhịp điệu phải chậm rãi và có thời gian thư thả, để người ta có thời gian suy gẫm sâu xa về các mầu nhiệm cuộc đời Chúa Giêsu được nhìn qua Trái Tim của Đấng gần gũi nhất với Chúa”. Chuỗi Mân Côi nuôi dưỡng đời sống nội tâm phong phú. Chuỗi Mân Côi làm lòng

người lắng dịu, thanh thần bình an để chiêm ngắm cuộc đời Chúa Giêsu và ca ngợi Mẹ Maria. Cầm Chuỗi Mân Côi trên tay, chúng ta sẽ thấy mình được tăng thêm nghị lực, sống vươn lên với niềm Tin, Cậy, Mến. Chuỗi Mân Côi mang đến vô vàn ơn phúc huyền diệu cho mỗi người, mỗi gia đình.

Kinh Mân Côi là kinh hạt phổ quát cho hết mọi người, phổ cập cho mọi trình độ và phổ biến trong bất cứ hoàn cảnh nào. Đức Mẹ dạy trong sứ điệp fatima “Hãy siêng năng lần hạt Mân Côi”. Lần hạt mỗi ngày. Lần hạt một mình. Lần hạt chung với nhau trong gia đình. Không buộc phải đọc 50 Kinh Mân Côi một lần mà có thể đọc bao nhiêu tùy vào thời gian ta có. Ta cũng có thể vừa làm việc vừa đọc Kinh Mân Côi, không nhất thiết phải có tràng hạt trên tay. Ta cũng có thể thì thầm bất cứ lúc nào: khi chờ xe bên đường, lúc đi học, khi giải trí, khi đau bệnh... thay vì đưa mắt nhìn chung quanh, thay vì nghe những chuyện không đâu, ta cũng có thể lần hạt. Dù bận bịu đến đâu ta cũng có thể lần hạt. Đó là cách cầu nguyện mà triết gia Jacques Maritain gọi là “chiêm niệm bên vệ đường”. Kinh Mân Côi chính là người bạn chân tình, dễ tính, trung thành luôn sẵn sàng hiện diện mọi lúc, mọi nơi.

Nếu nhân đức là việc tốt lành được tập tành lập đi lập lại thành thói quen phản xạ tự nhiên, thì Kinh Mân Côi chính là một bửu bối không thể thiếu được cho người tu thân luyện đức theo gương Đức Mẹ và theo chân Chúa Giêsu từ máng cỏ, ấp ủ qua Thập giá trui rèn, tới Nhà Tạm chiêm ngưỡng. Mỗi một mầu nhiệm xướng lên là một nhân đức khơi gợi, để theo lời kinh nhả nhẹ và dưới tác động của ơn thánh, lòng người được bớt bất xứng hơn, tạo điều kiện thuận lợi dần dần cho việc nên thánh.

Những nhà thông thái có sách vở chữ nghĩa, những nhà cai trị có sức mạnh quyền hành, những nhà tu trì có bầu khí ổn định làm phương tiện, còn người tín hữu là những nhà “tu hành” nghĩa là “tu thân bằng việc hành đạo”, thì Kinh Mân Côi chính là hành trang gọn nhẹ đeo cổ tay, giúp thánh hóa bản thân gia đình và xã hội. Theo nghĩa này, Kinh

Mân Côi không khác gì điện thoại di động hòa đời ta vào mạng sự sống thiêng liêng.

Suốt tháng 10, mỗi lời Kinh Mân Côi là một đóa hoa hồng diễn tả tình yêu của đoàn con thảo dành cho Mẹ hiền. Qua Kinh Mân Côi, đoàn con thảo hiểu đọc đi đọc lại cả trăm cả ngàn lần kinh Kính Mừng, như trăm ngàn đóa hoa hồng dâng kính Mẹ từ ái.

Chất lượng kinh nguyện của từng gia đình tỷ lệ thuận với đời sống hạnh phúc. Mẹ thánh Têrêxa Calcutta đã từng nhắn nhủ: “Chúng ta hãy thương yêu nhau như Thiên Chúa đã yêu thương mỗi một người chúng ta. Mà tình yêu này được bắt đầu ở đâu? Ở ngay gia đình của chúng ta. Nó được bắt đầu ra sao? Ở việc gia đình cùng nhau cầu nguyện”.

Chuỗi Kinh Mân Côi được xem như là bản tóm lược Tin Mừng, vậy chúng ta sẽ thấy lời nhắc nhở của thánh Phaolô thật quan trọng: “Khôn cho tôi nếu tôi không rao giảng Tin Mừng!” (1Cr 9,16). Ước chi, lời Kinh Mân Côi không chỉ là bí quyết đem lại hạnh phúc cho mỗi gia đình mà còn là một sứ điệp mang Tin Mừng cho nhân loại.

Theo lời mời gọi của Đức Thánh Cha Phanxicô, chúng ta quyết tâm sống theo lời Mẹ trong dịp hiện ra lần cuối tại Fatima là “Hãy siêng năng lần hạt”. “Ai mến Mẹ thì yêu thích chuỗi Mân Côi. Bởi vì chỉ có người yêu mới lặp lại một chuyện, một lời mà không biết nhàm chán” (Đường Hy vọng số 947).

Theo lời mời gọi của Đức cha Giuse, Giám mục Giáo phận Phan thiết, trong thư Mục vụ tháng 10/2021 “Với sự giãn cách xã hội trong tháng Mười này, tôi mời gọi anh em chị em hãy cầu nguyện chung trong gia đình bằng chuỗi Mân côi cho việc truyền giáo. Chính Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II đã khẳng định: ‘Kinh Mân Côi vẫn còn giữ nguyên sức mạnh và vẫn tiếp tục là một nguồn mạch mục vụ có giá trị cho bất cứ một người loan báo Tin Mừng tốt lành nào’ (Tông thư Kinh Mân Côi, số 17), mỗi gia đình hãy sốt sắng lần Chuỗi Mân Côi.

Lạy Mẹ Maria, xin Mẹ giúp chúng con siêng năng lần hạt Mân Côi trong mỗi ngày sống, nhờ

đó chúng con được hiệp thông nối kết với nhau và cầu nguyện cho nhau. Amen. ■

Kính Nhớ Tổ Tiên Ông Bà

Anna Anh Đào

*Mùng hai kính nhớ tổ tiên
Ông bà đã khuất nơi miền xa xăm
Thương dâng kính nguyện âm thầm
Nhớ xin thấp nén hương trầm dâng lên*

*Hy sinh bác ái để nên
Như quà ngày tết đáp đền công ơn
Người nằm chẳng muốn chi hơn
Cần con cháu nhớ biết ơn nguyện cầu*

*Đạo hiếu xin mãi đẹp màu
Thương khi còn sống hay dầu đã xa
Chúa ơi con chỉ muốn mà
Chúa thương đón lấy ông bà tổ tiên*

*Vào miền hạnh phúc vô biên
Vào tình yêu Chúa thiên niên vĩnh hằng
Lời cầu dâng Chúa chí nhân
Cho người còn sống ân cần yêu nhau*

*Là con hiếu thảo đạt dào
Thương yêu cha mẹ đẹp sao ân tình
Lòng con dâng một câu kinh
Tìm con nhớ suốt hành trình... Chúa ơi! ■*

<https://gpcantho.com/kinh-nho-to-tien-ong-ba/>

Tưởng Nhớ Chị:

Hoàng thị Hồng Hạnh

Chị Sen,
Chị là trưởng tử trong nhà,
Đến tuổi khôn lớn, xuất gia lấy chồng.
Chị lấy chồng má ngóng trông,
Sớm có cháu ngoại bế bông úi an.
Má góa bụa, cảnh cơ hàn,
Nhưng luôn chung thủy thờ chồng nuôi con.
Chị sinh trưởng nữ vuông tròn,
Liên Hương cháu gái hoàn toàn dễ thương.
Nội, ngoại vui vẻ khôn lường,
Nhưng chưa mãn nguyện thói thường vẫn mong.
Mong có trai trưởng nối dòng,
Đức Hiền biết ý thông dong chào đời.
Anh chị có gái, có trai,
Đàn con mười đứa tương lai tràn đầy.
Ba năm trước anh lia đời,
Cô đơn, lẻ bóng, phòng đôi lạnh lùng.
Tháng ngày tâm trí nhớ thương,
Anh chị trọn đạo, thủy chung bao ngày.
Ý trời, định mệnh đắng cay,
Anh đi, chị nhớ hằng ngày không nguôi.
Cầu mong chung sống trọn đời,
Ai ngờ gãy cánh, chị người đơn côi.
Ngày buồn tiễn biệt anh đi,
Chị lâm trọng bệnh hiểm nguy trăm phần.
Một mình chữa trị âm thầm,
Cầu mong qua khỏi trăm ngàn sướng vui.
Cuộc đời đen bạc dập vùi
Anh không còn nữa, bùi ngùi khóc than
Phận góa bụa, cảnh cơ hàn,
Tuổi già, sức yếu nhiều lần bi quan.
Cuộc đời có lắm gian truân,
Bệnh tật kiệt sức, chị đành ra đi.
Những lúc nghịch cảnh cuộc đời,
Lấy ai lo lắng, ai người đỡ nâng.
Đàn con buồn tủi băng khuâng,
Không tình mẫu tử, lệ dâng hai hàng.
Ngày ngày đàn cháu thờ than,

Không bà nội, ngoại lo toan cho mình.
Người thân, chí nghĩa, chí tình,
Mất người nâng đỡ, mất người bảo ban.
Gia tộc thương chị vô vàn,
Nhìn chị lần cuối đầy tràn thương đau.
Phận làm vợ chị chu toàn,
Luôn luôn sát cánh với chồng nuôi con.
Đạo phu thê, chị giữ tròn
Luôn luôn chung thủy, không còn hờn ghen.
Phận làm mẹ chị lo tròn,
Con cái khôn lớn hoàn toàn thành công.
Nuôi con chị những ngóng trông,
Công dân hữu dụng, chờ mong muôn đời.
Đức khiêm nhường, chị ước mong,
Thực thi đầy đủ trong lòng sướng vui,
Qua những tiếp xúc hằng ngày,
Chị luôn vâng dạ, nhận mình là em.
Giàu sang, phú quý không thêm,
Miễn sao giữ được tinh thần khiêm nhu
Lòng yêu thương chị tràn đầy,
Thân, sơ chị cũng vui vầy giống nhau.
Người quen trước, kẻ đến sau,
Chị luôn đối xử cùng nhau một nhà.
Chị chịu đựng mọi gièm pha
Không hề than vãn giải bày trước sau.
Tha thứ chị vẫn ước ao,
Trao ban đầy đủ làm sao cho vừa.
Chuối Mân Côi, chị thân thưa,
Sáng ngày, chiều tối, buổi trưa bên mình.
Tay cầm chuối, miệng cầu kinh,
Tôn vương Trinh Nữ đồng trinh trọn đời.
Thánh Thế, Bí tích dưỡng nuôi
Chị luôn kết hợp với Người mọi nơi.
Tử thân vẫy búa cuộc đời,
Chị luôn vâng lệnh đến hơi cuối cùng.
Cuộc đời mới chón nghi ngại,
Hạnh phúc chan chứa suốt đời an vui.
Kể ở lại những ngậm ngùi,
Buồn thương lẻ bóng, sớm chiều thờ than.
Nguyện xin Thiên Chúa trao ban,
Bình an chân thực cho người thân thương. ■
NJ ngày 25 tháng 2 năm 2021

Olivia Văn

For as long as I can remember, every February or so, my family and I have celebrated the joyous Tết with festivities, wishes, and delicious food. Tết is extremely important in my country, my culture, and my life.

There are countless aspects that differ Tết from other holidays.

Every year, my siblings and I rush down the stairs to the kitchen table, where several delicious Vietnamese dishes await us on plates and pots. Our eyes gleam upon traveling over the steaming pot of pork stew, large platters of spring rolls, bowls of rice, along with various side dishes and desserts.

Every year, all the children line up in front of our couch, where either my parents, grandparents, or uncle are waiting for us. They hold bright red envelopes laced with intricate gold designs or shiny cartoons. How much money is inside? We wonder, eyeing the “lì xì” with anticipation. To receive the envelopes, however, me and my siblings first have to take turns sharing our New Years Wishes, or Chúc. We wish for the adults to live healthy, live happily, and encounter successes while working. The adults then wish us to do well in school, great health, and good luck.

There are many other things about Tết that make it so unique, but these are the occurrences I remember most. Tết holds a very special place in my heart, and it’s something my family and I will always treasure. ■

For Tet Magazine

Lindsay Nguyen

After being through such hard times, we are finally able to celebrate our New Year. Though our celebration might not be like the last, we can still look forward to having a good time without worrying. As you may know, 2019-2020 has impacted the world along with our lives. It restricted our social life and prevented us from going anywhere. Churches were empty, schools were remote, people were unemployed, and most importantly, you couldn’t even take care of your relatives without being anxious about transmitting the disease with one another. We couldn't do anything at all. But with the new and advanced technology, we were able to quickly make a vaccine which saved many lives. Slowly, we will soon be able to go back to our normal lives, along with being able to enjoy our New Years all together.

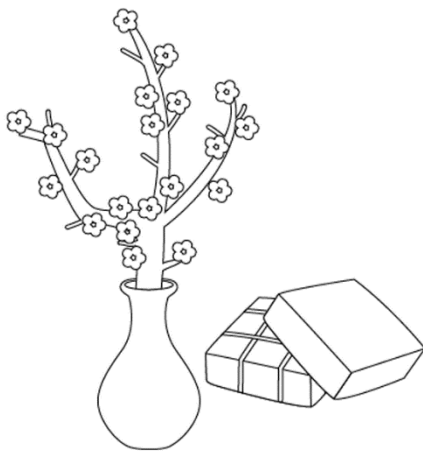
This year, our New Year theme is Peaceful, meaning a state of tranquility. Now that we have access to the covid vaccine and booster shot, we can slowly stop worrying about who you make contact with and if they are sick or not. Even if we currently can’t celebrate in a large group like we did before, we should be grateful that we can at least celebrate together within our church community. As long as we continue to monitor our health, wear masks, and respect our distance, we will soon be able to gather around in a large group like we did before. This New Year feels like we are opening a new chapter of our community, with the new year theme as Peaceful, I hope we can peacefully celebrate our New Year in a safe.

Tết Nguyên Đán

Angelina Thảo Vy Nguyễn

Tết (short for Tết Nguyên Đán) is one of the most important holidays for Vietnamese culture! It is called Lunar New Year in English. It occurs in February. Depending on the year, we know when Tết occurs. In 2022, it will occur on February 1st and will last for 9 days. There are 12 Vietnamese zodiac signs. The Rat, Buffalo, Tiger, Cat, Dragon, Snake, Horse, Goat, Monkey, Rooster, Dog, and Pig. It will be the Year of the Tiger. Tết means feast for the first morning. Bánh chưng is one of the things we eat on Tết. Children receive “lucky money” in red envelopes. We wish everyone a prosperous year. Vietnamese people believe that what you do on the first day of the year will affect the rest of the year. We visit relatives. We worship our ancestors. Children and the elderly receive “lucky money” in red envelopes. We stay devoted to study with wishes from our grandparents and parents with the “lucky money”. In previous years before COVID, we always dance and sing for others to watch. This coming Tết, we will perform in the hall. Chúc mừng năm mới! ■

Tet Poem

To Nghi/Adela

*Tet, or Vietnamese New Year, is a time where we
prepare for a new chapter.
We ask God to give us a better year,
to spend and to embrace the beauty
of God's creations.
I appreciate the wonderful surroundings during Tet.
The flowers in fields,
the dances of the dragons,
and the traditional Vietnamese foods
brought to us by kind people.
As I walk by during Spring,
I wonder why flowers blossom so much.
Does Tet make God smile?
I see an image near a lake,
waiting to entice someone nearby.
There was a lady with a long dress,
wearing a traditional Vietnamese hat.
She laid beside the waters,
and talked to God from above.
Here comes a brand new year,
lots of new things to explore.
A clean, blank slate to write on,
Fun happenings galore.
To you we wish the best of things,
All the blessings a new year brings. ■*

Tết Việt Nam

By Mindy Bui

Tết is a great time of year
Where family and friends spread love and cheer
Where kids get red envelopes filled with lots of money
To insure that their New Year will be very lucky
When Vietnamese people celebrate
Kids think this holiday is really great
There is dancing, singing, and acting on stage
There's even a huge Tết party parade
This is the time to make a new start
To party, to have fun, to reflect, to mark
Remember to do lots of good deeds
So that you can have "bánh chưng" to eat!
This year is going to be the year of the tiger
So mighty and strong
These days are no disliker
So with all the activities that we will do
We love Tết, the day to start fresh, and be new!!! ■

Tâm Tư

Chương Đài

Có những lúc niềm tin ta lạc lối
Bởi con người đầy tội lỗi dối gian
Có những lúc ta lo lắng hoang mang
Tìm đâu được bình an trong cuộc sống
Học vị tha đời ta không lạc lõng
Học bỏ buông được cuộc sống an nhiên
Học yêu thương vui vẻ chẳng ưu phiền
Ta sẽ được bình yên nơi trần thế!
12/22/21

Nguyện xin con vững lòng tin
Vị tha biết sống hy sinh dù người
Làm con mệt mỏi chơi vui
Làm con cảm thấy đời người dối gian
Làm con thất vọng ngỡ ngàng
Nguyện xin Chúa ở thiên đàng sáng soi
Chỉ đường dẫn lối Chúa ơi
Nguyện xin cuộc sống mọi người bình an!
09/25/21

Niềm tin quý nhất cuộc đời
Mong đừng đánh mất ai ơi nhớ rằng
Làm người tin tưởng khó khăn
Một giây đánh mất ăn năn muôn màng
Mai sau địa ngục thiên đàng
Là nơi ta đến trần gian tạm thời
Ăn năn hối lỗi người ơi
Quay về bên Chúa kịp thời bình an!
09/11/21 ■

